

Kadın kılığına giren üç komando
Yozgat Cezaevinden kaçtı

Yazısı 5. sayfada

Komandolar yurt dışına nasıl kaçırılıyor? (8.sayfada)

Konsey üyeleri Rusya'nın Afganistan'dan çekilmesini istediler

Türkiye: "Afganistan'a Sovyet müdahalesinden endişe duyuyoruz"

Pakistan: "Yabancılar, Afganistan'dan çekilsin halk geleceğini özgürce seçsin"

Çin: "Sovyetler Birliği tüm dünyaya egemen olmak istiyor"

S.Birliği: "Dostluk anlaşması üzerine Afganistan'a girdik"

1970'lerden beri Türkiye hükümetinin ilk defa S.Birliği'nin eylemine karşı çıktığını söyleyen

Perinçek:
"Hükümetin işgale tepkisini yürekten destekliyoruz"

● "Ecevit'in tutumu utanç vericidir"

ANKARA (ÖZEL) TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek "Hükümetin Afganistan'ın işgaline karşı tepkisini yürekten destekliyoruz" dedi. TIKP'nin Çankaya İlçe Kongresinde konuşan Perinçek, CHP'nin işgal karşısındaki suskunluğu konusunda ise, "Ecevit'in tutumu utanç vericidir" şeklinde konuştu.

İlçe Yöneticisi Ahmet Ege'nin açış konuşmasından sonra Mustafa Kemal ve Kurtuluş Savaşı şehitleri için yapılan saygı duruşuyla başlayan kongrede hep birlikte İstiklal Marşı söylendi.

Kongre Divan Başkanlığına Armağan Anar, yardımcılığına Uğur Uzer, yazmanlığa ise Şamil Perk ve Fusun Pınarçı seçildiler.

Divan seçiminden sonra Merkez Komitesi Siyasi Raporunun tartışılmasına geçildi. Bu tartışmalar sırasında söz alan TIKP Genel Başkanı Doğu Perinçek şunları söyledi:

"Sovyetler Birliği'nin işgaline uğrayan Afgan halkının acısını derinden paylaşıyoruz. Bu işgal son derece vahim ve acı fakat aynı zamanda derin derslerle doludur. (Devamı Sa.7, st.9'da)

Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi görüşülüyor

MBG Üyesi Karavelioğlu: "Hükümet sağ anarşiyeye göz yumuyor"

ANKARA (ÖZEL) Bütçe Plan TBMM Karma Komisyonunda Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi görüşülmeye başlandı. Bütçe üzerinde konuşmak üzere 67 kişi söz sırası aldı. Tartışmalı geçmesi beklenen bütçe üzerinde ilk sözü alan İzmir Bağımsız Milletvekili Akın Simav, bugüne kadar işbaşına gelen hükümetlerin bakanların petrol almak için ikide bir Arap ülkelerine gelip gittiğini, bunun çözüm yolu olmadığını, Arap ülkeleriyle iyi ilişkilerin ancak "halktan halka ilişkiler" yoluyla gelişebileceğini söyledi. Bu ilişkilerin dilin önemli bir etken olduğunu savunan Simav, İngi-

(Devamı Sa.7, st.9'da)

Toplantılar, görüşmeler sürüp gidiyor...
Mektubu bugün de CHP yönetimi ve Grupları görüşecek

● AP Genel İdare Kurulu ise yarın mektup üzerine görüşmeleri sürdürecektir

ANKARA (ÖZEL) KOMUTANLARIN Cumhurbaşkanı aracılığıyla iki büyük partinin Genel Başkanlarına iktidari "uyan mektubu" üzerinde görüşler, toplantılar sürüp gidiyor.

Önceki gün yapılan CHP Genel Yönetim Kurulu toplantısından sonra, bugün saat 9'da CHP Grup

(Devamı Sa.7, st.3'de)

(Devamı Sa.7, st.10'da)

İşgal Güvenlik Konseyinde de kınanıyor

Babrak yönetimi: Ülkede durum darbeden sonra düzeldi

BİRLEŞMİŞ Milletler Güvenlik Konseyi, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesini görüşmek üzere dün akşam ikinci kez toplandı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu elliye yakın ülke, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dan derhal çekilmesini istedi. Güvenlik Konseyinde konuşan Sovyet Daimi Temsilcisi Oleg Trayanovsky, konunun görüşülmesinin Afganistan'ın içişlerine karışmak anlamına geldiğini ileri sürerek toplantının yapılmasına karşı olduklarını açıkladı.

Afganistan'ın istediği iki ülke arasındaki "dostluk anlaşması" uyarınca bu ülkeye müdahale ettiklerini tekrarlayan Trayanovsky, Güvenlik Konseyinde Sovyetler Birliği aleyhine bağlayıcı bir karar çıkarılmasını veto edip etmeyeceklerini belirtmedi.

Öte yandan siyasal gözlemciler, Güvenlik

(Devamı Sa.7, st.4'de)

Genç: "Yeni önlemler kanunlaşır, vatandaş ile tedhişçi birbirine karışacak"

ANKARA (ÖZEL) CHP

Genç, yeni önlemler kanunlaşır, vatandaş ile tedhişçinin birbirine karışacağını, oysa tedhişçilerin toplum içinde terör etmek gerektiğini söyledi.

Genç, tedhişçilerin istediğinin de kendi cephelerini genişletmek olduğuna işaret ederek, "Ülkeyi sağ-sol diye ikiye bölmek gerek" dedi.

ABD'deki Time dergisine verdiği demeçte yayımlanan Yanki dergisinde, Genç'in anarşiyeye karşı mücadelede güçlü bir istihbarat örgütü bulunmayışının büyük bir eksiklik olduğunu söylediği, kendi iktidarları döneminde her türlü dış etkidenden uzak güçlü bir güvenlik teşkilatını önerdikleri belirtildi.

"TOB-DER'İN ÜYELERİ BİLE BOYKOTU TASVİP ETMEDİ"

Sağda da solda da tedhiş örgütlerinin bulunduğunu, ancak sağdakilerin legal, soldakilerin ise illegal olduğunu söyleyen Süleyman Genç, "Tob-Der" boykotu neden kanlı oldu, çatışmalar

(Devamı Sa.7, st.10'da)

Bir toplantıdan izlenimler
Nimet Arzık

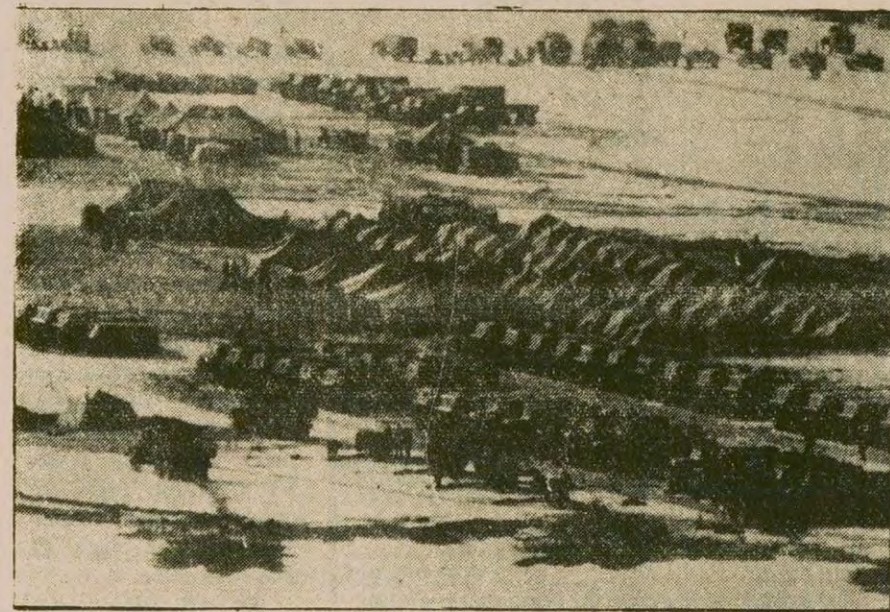
TRT'nin başı Doğan Kasaroglu'nun şakacı mizacına uygun bir davetti. Elektrikler birden şaka yapıp kesilmişti, daha başlangıçta. Sıkışık, tikişik davetliler yüzlerine yansıyan temiz vicdanlarının nurunu görmüyorlardı. Baştan sona id-

(Devamı Sa.7, st.1'de)

Arkadaşımız İlhan Sürmeli (sağ başta) Sovyet hakimiyetine karşı mücadele ederek Şigal bölgesini kurtaran Müslüman gerillalardır. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Afgan direnişçileri Rusların elindeki Hanabad kentini kurtardı

Rusya, kurduğu bir hava köprüsüyle, 48 saat içinde Afganistan'a binlerce asker ve yüzlerce tank indirdi. Böylece Moskova, Angola, Etyopya ve Güney Yemen'de sonra uzak mesafelere hızla kuvvet sevk edebileceğini yeniden kanıtladı. Fotoğrafta Kabil Havaalanındaki Rus tankları. (Foto: AP)

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal

Asal: «Moskova Olimpiyatlarına katılmama konusu Bakanlar Kurulunda görüşülecek»

ANKARA (ÖZEL)

GENÇLİK ve Spor Bakanı Talat Asal gelecek yıl, "İslam Ülkeleri Spor Oyunları" adı altında bir organizasyon düzenlemeyi düşündüklerini söyledi. Asal, Türkiye'nin Moskova Olimpiyatlarına katılıp katılmaması konusunu da hükümetin önümüzdeki günlerde kararlaştıracağını bildirdi.

Sovyet muhalifi Orlov, Moskova Olimpiyatlarını yargılıyor

Yarın Aydınlık'ta

- Bir ordu birliği 42 tankla direnişçilere katıldı
- Afganistan'ın Tahran elçiliği kısa bir süre için işgal edildi
- Yağmacılığa başlayan Rus askerleri kadın ve kızlara tecavüz ediyor
- Afganistan'da Sovyet askerleri 100 bini geçti
- Batılı kaynaklar, Sovyetler Birliğinin dağlık bölgelere 5 bin kişilik bir birlik daha indirdiğini bildiriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ SOVYETLER Birliği'nin işgal ettiği Afganistan'a yeni takviye birlikleri göndermesine rağmen, çok sayıda insan ve araç kaybı verildiği belirtiliyor. Üç gün süren şiddetli çatışmalar sonucu Afgan direniş kuvvetlerinin, ülkenin kuzeydoğusundaki Hanabad kentini Sovyet işgalci birliklerinden geri aldıkları bildiriliyor.

Afganistan'dan Hindistan'ın baskenti Yeni Delhi'ye gelen direniş kuvvetlerinin liderlerinden birisi de, son 10 gün içinde meydana gelen çatışmalarda 9500 Sovyet askerinin öldürüldüğünü açıkladı. Afganistan'da büyük kayıplar veren Sovyet askerlerinin Moskova'dan yardım istediğini söyleyen direnişçilerin lideri, kendilerinin de büyük kayıplar verdiğini doğruladı.

Bu arada Kabil'deki diplomatik kaynaklar da, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'daki asker verdiğini belirtiyorlar. Aynı kaynaklar bu sayının 60 binin üzerinde olduğunu söylerken, Pakistan kaynakları bu sayının 100 bini bulunduğunu ifade ediyorlar.

(Devamı Sa.7, st.5'de)

Deng Siaoping: "Sovyet müdahalesi karşısında Afgan halkıyla işbirliği yapacağız"

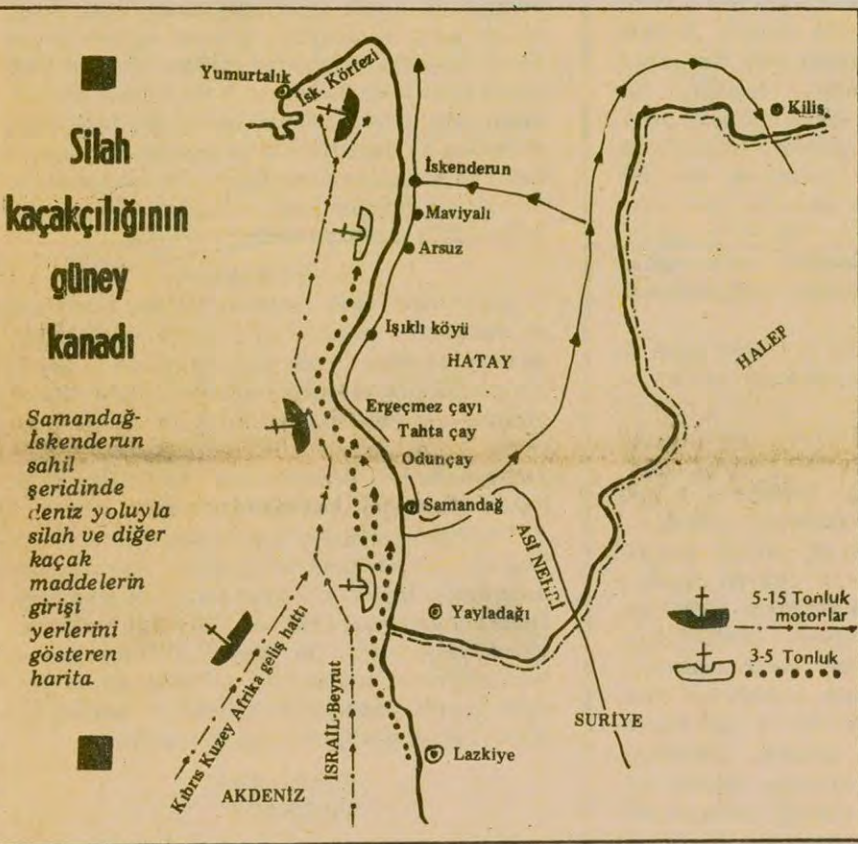
● Mısır'da direniş yardım edecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı ve Başbakan Yardımcısı Deng Siaoping, Pekin'de verdiği demeçte, Sovyetler Birliği'ni şiddetle eleştirerek, "Sovyet yayılmacılığı ve saldırganlığı karşısında Afganistan halkıyla dayanışacağız" dedi.

Sovyetler Birliği'nin bu "çilgin e-

(Devamı Sa.7, st.10'da)

Samandağ-İskenderun sahiline günün her saatinde silah indiriliyor

● Soğukoluk ve Maviyalı'da toplanan kadınlar, silah karşılığı yurtdışına satılıyor

HABER MERKEZİ

ÜLKEMİZDEKİ silahlı terör olaylarının büyük boyutlara ulaşması, teröristlerin kullandıkları silahların hangi kaynaklardan Türkiye'ye girdiği konusunu gündeme getirdi. Geçtiğimiz günlerde çeşitli devlet yetkilileri, MTT

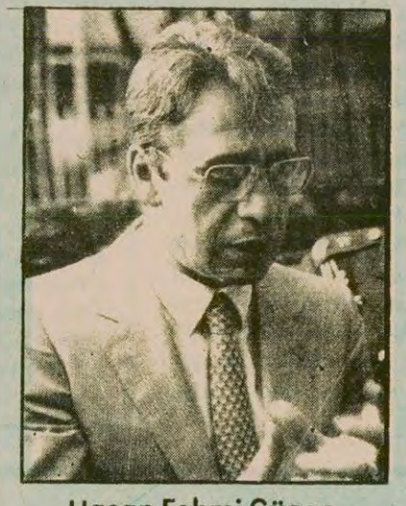
(Devamı Sa.7, st.6'de)

Yakıtsızlık nedeniyle İstanbul Üniversitesi kapanma tehlikesiyle karşı karşıya

İSTANBUL (ÖZEL) MAZOT ve fuel-oil yokluğu bütün yurtta etkisini sürdürürken, İstanbul Üniversitesi de yakıt yokluğundan kapanma tehlikesiyle karşı karşıya geldi.

Ülkemizin en eski ve en büyük yüksek öğrenim kurumu olan İstanbul Üniversitesi yıllardan beri ilk kez yakıt sıkıntısı gibi bir sorun nedeniyle kapanmak üzere. Üniversitenin birçok fakültesinde kaloriferlerin yanmaması nedeniyle sağlıklı bir eğitim yapılamadığı, öğretim üyeleri ve öğrencilerin derslere palto, atkı ve eldiven

(Devamı Sa.7, st.3'de)

Hasan Fehmi Güneş:

"Silah kaçakçılığı yapan siyasi nitelikli kişilerin isimleri devlet arşivlerinde vardır"

ANKARA (ÖZEL)

ESKİ İçişleri Bakanı ve Sakarya CHP Senatörü Hasan Fehmi Güneş, silah kaçakçılığı yapan siyasi kişilerin isimlerinin devlet arşivinde bulunduğunu belirtti. Güneş, Yanki'nin bu konudaki sorularını şöyle cevapladı: Yanki-Silah kaçakçılığının belli bir kısmını üzerine alan kişi

(Devamı Sa.7, st.6'da)

SOVYETLERİN AFGANİSTAN' I İŞGALİNDEN SONRA GELİŞEN DİPLOMATİK TEMASLAR

TÜRKİYE-ABD ANLAŞMASININ
ÇARŞAMBAYA
BİTİRİLMESİNE ÇALIŞILACAK

- Carrington'un Afganistan' ı işgali üzerine çıktığı Ortadoğu gezisinde ilk olarak Türkiye' ye uğraması yankılar uyandırdı
- Genscher, Türkiye' ye derhal yardım yapılmasını istedi

ANKARA (ÖZEL) TÜRKİYE ile ABD arasında imzalanacak yeni savunma işbirliği anlaşması konusunda görüşmeler yapmak üzere, önceki gün Ankara' ya gelen ABD Dışişleri Bakanı Danışmanı Matthew Nimetz ile Savunma Bakanı Yardımcısı James Sinen, dün Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkinen' i ziyaret ettiler.

Ziyaret sırasında bir yıla yakın bir süredir devam eden görüşmelerde, üzerinde anlaşmaya varılmayan "pürüzlü noktaların" ele alındığı öğrenildi.

En önemli pürüzün ABD'nin Türkiye' ye yapacağı askeri yardım miktarı olduğu bildiriliyor. Türkiye, askeri yardımın artırılmasını isteyen ABD askeri yardım miktarındaki artışın Kongreden geçirilemeyeceğini savunuyordu.

Ancak Afganistan' ın Rusya tarafından işgal edilmesi üzerine ABD'nin

tutumunda bir değişiklik olabileceği ve daha önceden önerdiği miktarı biraz daha yükseltebileceği ifade ediliyor.

Türkiye ve ABD heyetleri arasındaki görüşmelere ise, bugün Dışişleri Bakanlığında başlanacak. Görüşmelerin çarşamba gününe kadar tamamlanması ve anlaşmanın imzalanmasına gayret edileceği belirtildi.

Bir yetkili, anlaşmanın henüz hazır olmadığını, ancak görüşmeler sonucunda çözüm yolu bulunması olasılığının yüksek olduğunu söyledi.

9 Ocak Çarşamba günü, Türkiye'deki ABD üslerinin geçici çalışma süresi sona eriyor.

CARRINGTON'UN ZİYARETİ

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington'un Afganistan' ın işgali üzerine çıktığı Ortadoğu gezisinin ilk durağı olarak, Türkiye' ye uğraması kararlaştırılması içte ve dışta geniş yankılara yol açtı.

Gözlemciler çarşamba günü Türkiye' ye 24 saatlik bir ziyaret yapacak olan Carrington'un bu gelişiminin Türkiye' ye verdiği önemi Rusya' ya göstermek olduğunu belirtiyorlar.

Carrington'un bu ziyareti sırasında Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkinen ve Başbakan Süleyman Demirel ile görüşeceği ve bu görüşmelerde Türkiye' ye yapılacak askeri ve ekonomik yardım üzerinde durulacağı öğrenildi.

Bu arada F. Alman Dışişleri Bakanı H. Genscher, Rusya'nın Afganistan' ı müdahalesi gözönünde bulundurularak Türkiye ve Ortadoğu ülkeleriyle daha sıkı işbirliği yapılması gerektiğini söyledi. Bakan Türkiye'nin şu anda, her zamankinden daha çok yardıma ihtiyacı olduğunu, ABD ve Batının bu konuda birlikte hareket etmesi gerektiğini belirtti.

BROWN ÇİN'DE
RUSYA'YA KARŞI
ALINACAK TUTUMU
GÖRÜŞÜYOR

PEKİN 30 yıldır Çin'e giden ilk ABD askeri yetkilisi olan Savunma Bakanı Harold Brown, Pekin Havaalanında verdiği demeçte, ABD ve Çin'in Sovyetler Birliği'nin Afganistan' ı işgali konusunda ortak tutum almasını önerdi.

Çin Komünist Partisi Askeri Komisyonu Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Geng Biao da Brown'u karşılarlarken, onu, "Büyük bir ülkenin askeri temsilcisi" olarak selamladı ve "Siz ve ben, kendi halklarını ve dünya barışını ve istikrarını korumaya kararlı iki büyük ulusun savunma kuruluşlarını temsil ediyoruz" dedi.

Harold Brown, onuruna verilen yemekte yaptığı konuşmada, Sovyetler Birliği'ni, Çin ve ABD'nin ortak çıkarlarının tahdit edilmesi halinde, savunma ve diplomasi açısından eyleme geçecekleri yolunda uyardı.

Sovyetlerin Afganistan müdahalesini kınamayan Brown, iki ülke arasındaki güvenlik diyalogunu genişletmek ve bu konuda görüş alış-verişinde bulunmak üzere Çin'e geldiğini söyledi.

Çin Savunma Bakanı Su Shianun ise yaptığı konuşmada, Sovyet Müdahalesinin dünya barışı ve güvenliği için ciddi bir tehlike olarak nitelendirilebilir, Brown gibi, karşılıklı Çin-ABD çıkarlarına değinmedi.

ABD-Çin ilişkilerinde, Pakistan'a yapılacak yardım meselesinin de ele alınacağı bildiriliyor. Gözlemciler, ABD'nin Çin kanalıyla Pakistan' ı silah yardımıyla desteklediğini belirtiyorlar. Bittirildiği gibi, Çin ile Pakistan yakın ilişkilerde hıptır.

LIBYA'NIN KARARI

AA'nın bildirdiğine göre, Libya, Çin Halk Cumhuriyeti ile olan tüm ticari ilişkilerini kesti. İtalyan ANSA ajansının Trablusgarp'tan verdiği habere göre, iki ülke arasında ticari ilişkilerin kesilmesinin nedeni olarak Çin'in Mısır'a 90 savaş uçağı vermesi gösterildi. Libya ile Çin bir yıl kadar önce diplomatik ilişki kurmuştu.

Geçtiğimiz ağustos ayında Kuzistan bölgesindeki çatışmalarda "Halkın Fedaileri" adlı Moskova yanlısı örgüt, aktif bir rol alarak karışıklıkları körüklemişti. Fotoğrafta "Halkın Fedaileri"ne mensup biri.

- Ayetullah Şeriatmedari ulusal birlik çağrısı yaptı
- Mısır, İran'ın ülkeye sabotajcılar gönderdiğini iddia etti

AFGANİSTAN'IN İŞGALİNDEN
SONRA ABD TAHRAN'A KARŞI
YUMUŞUYORİran'da
Sünni-Şii
çatışması:
36 ölü

DİŞ HABERLER SERVİSİ İRAN'da azınlık milliyetlerin yaşadığı bölgelerdeki çatışmalar yeniden büyürken, Rusya'nın Afganistan' ı işgal etmesinden sonra, ABD'nin İran'a karşı olan tutumunda gözle görülür bir yumuşama olduğu belirtiliyor.

Ayetullah Şeriatmedari Bender Lengeh kentindeki çatışmada 36, Tebriz'deki çatışmada da 3 kişinin ölmesinden sonra milli birlik çağrısı yaptı.

ABD'nin İran'a yaptırım uygulanması için BM Güvenlik Konseyine yaptığı başvuruyu geri alabileceği ifade ediliyor.

İran Televizyonunun haberine göre, Basra Körfezi üzerindeki Bender Lengeh liman kentinde düzenlenen gösteriler sırasında 36 kişi öldü, 76 kişi yaralandı. Çatışmaların İranlı dinî liderler Homeyni ile Şeriatmedari taraftarları arasında son günlerde meydana gelen çatışmalarla bir ilişkisi olup olmadığı kesinlik kazanmadı.

Yerel makamlar ölülerin Bender Lengeh kentinde yaşayan Sünni ve Şii halk arasındaki silahlı çatışmalar sonucu meydana geldiğini belirtiyorlar. Kentte Farşların yanı sıra Araplar ve siyah halk da yaşıyor.

Gözlemciler, çatışmaların Arap azınlığın yoğun olarak bulunduğu Kuzistan' ı sızayabileceğini belirtiyorlar. Kuzistan İran' ın en fazla petrol üreten bölgesidir. Bir süredir bu bölgedeki petrol boru hatlarına karşı sürekli sabotajlar yapılıyor. Irak sınırındaki illam kentinin valisi, sabotaj eylemlerini kimsenin üstlenmediğini söyledi.

Öte yandan Arap toplumunun lideri Şeyh Kegani, Arap topluluğunu sakin olmaya çağırıyor. Şeyh Kegani, taraftarlarıyla Devrim Muhafızları arasındaki çatışmalardan sonra, geçtiğimiz yaz, oturduğu Kirmanşah kentinden Ayetullah Homeyni'nin bulunduğu Kum şehrine getirilmişti.

Karışıklıklar

Bu arada Homeyni taraftarlarıyla Şeriatmedari yanlısı Azeriler arasında çatışmaların çıktığı Tebriz'den çelişmeli haberler geliyor. Haberlerin bir kısmı şehrin sakin olduğunu bildirirken, Fransız Radyosu kentte tekrar çatışmaların çıktığını belirtiyor. Öte yandan, ayrılıkçı Kürtlerin çoğunlukta bulunduğu Sanandaj kentinde durumun gerginliğini koruduğu, Devrim Muhafızlarının kenti tamamen boşaltmasını isteyen onbinlerce insanın Came Camisi ve çevresinde oturma grevi yaptıkları haber veriliyor. Kentteki işyerleri, okullar ve hükümet binaları da kapalı.

Şeriatmedari'nin çağrısı

Azeri asıllı Ayetullah Şeriatmedari, kendi taraftarları ile Homeyni taraftarları arasında çıkan çatışmaların emperyalizmin işine yaradığını belirterek, ulusal birlik çağrısında bulundu.

Kum kentinde bir bildiri yayınlayan Şeriatmedari, İran' ın Amerika' ya karşı sürdürdüğü mücadelesinin bölgesel olmaktan çıkıp dünya ölçüsünde bir mücadele haline geldiğini belirtti. Müslüman Halkın Cumhuriyetçi Partisinin şimdiye kadar kendisinden bağımsız hareket ettirildiğini belirten dinî lider, "Partinin son yayınından da görüleceği gibi parti tüm örgütlerini kapatmak ve siyasi faaliyetini son vermek kararı aldı" dedi.

ABD işgüderi

Öte yandan Washington'daki diplomatik kaynaklar, Sovyetlerin Afganistan' ı müdahalesinden sonra ABD'nin İran'a karşı tutumunda gözle görülen yumuşama olduğunu belirtiyorlar. Söz konusu çevreler, Güvenlik Konseyinin Genel Sekreter Waldheim' ın raporunu dinlemek üzere yapacağı toplantıda, ABD'nin İran' ı yaptırımlar uygulaması istemini geri alabileceğinden bile söz etmeye başladığını bildiriyorlar.

Bu arada, yüksek düzeydeki bir Amerikan yetkilisi, ABD ile İran' ın çıkarlarının aynı yönde olduğuna dikkat çekti ve Başkan Carter' ın, Afganistan' ın komşusu olan ülkelere yardım yapma önerisinde bulunduğunu hatırlattı. Başkan Carter da, televizyonda yaptığı bir konuşmada İran' a karşı yaptırım uygulanmasından söz etmeyecek, Amerika'nın 50 rehineyi kan dökülmeden kurtarmayı umduğunu söyledi.

Mısır' da sabotajlar

Mısır' ın resmi "Ortadoğu" ajansı, Mısır' ı sabotaj yapmaya gelen bir grup terdışçının Kahire Havaalanında yakalandığını ileri sürdü. İddiaya göre, terdışçiler kendilerini İran tarafından sabotajlar düzenlemekle görevlendirildiklerini itiraf ettiler.

VIETNAM İŞGALİNİN BİRİNCİ YILINDA DEMOKRATİK KAMBOÇYA 1

Köylüler Norveçli gazetecileri karşılarlarken.

Norveçli iki gazetecinin Kamboçya izlenimleri

DEMOKRATİK KAMBOÇYA HÜKÜMETİNİN
DENETİMİNDEKİ BÖLGELERDE ÜRETİM SÜRÜYOR

Vietnam' ın Kamboçya' ı işgalinden sonra bu ülkede yüzbinlerce insanın açlık ve ölüm tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu şeklindeki haberler bütün dünyanın dikkatini çekti. Sovyet kuklası Heng Samrin' ın işgal hükümeti, çeşitli uluslararası kuruluşlara Kamboçya halkına gönderilen yardım malmelerinin Vietnam askerlerine dağıtılması ve işgale karşı çıkan milyonlarca insanı açlığa ve ölüme mahkum etmek istemektedir.

Buna karşılık, Demokratik Kamboçya hükümeti, bir yandan Vietnam işgaline karşı halk savaşına önderlik ederken, diğer yandan da işgal bölgelerinde dışarı kalan halkın geçimini sağlamanın koşullarını yaratmak için çalışmaktadır.

Norveç'te yayınlanan Klassekampen gazetesinden Erik Rossen ve Samfoto'dan fotoğraflar Svein-Erik Dahl, Tayland Kamboçya sınırını geçerek işgal dışındaki bölgeyi dolaşıyorlar. ABD'de yayınlanan Call dergisi 17 Aralık 1979 tarihli sayısında Rossen ve Dahl' ın izlenimlerine yer verdi. Aşağıda Call dergisindeki yazının tamamını sunuyoruz.

DİŞ HABERLER SERVİSİ

AYLAND' ın sınır bölgesinde bir şehir olan Aranyaprathet' in birkaç kilometre güneyinde bir köy bakkalında duruyoruz. Kamboçyalıların ticaret ve alışveriş amacıyla buraya geldiklerini öğrenmiştik. "Burada hiç Khmer halkından kişiler tanıyor musunuz" diye soruyoruz.

"Evet" diyorlar. "Bir çiftçinin yanında pamuk toplama işinde çalışan 5 Khmer kız var. Bize bir patika gösteriyorlar. Onun aşağısı Kamboçya sınırı.

Kamboçya' ya doğru yürüyerek giderken garip bir duygu sarıyor ikimizi de. Pnom Pen'de bulunmuş bazı gazetecilerin Vietnam tarafından tamamen kontrol edildiğini söyledikleri bir ülkeye girmek bu kadar kolay olabilir miydi?

Fakat yanılıyorduk. Çünkü kolaydı. Günde 50 "bah" (Tayland parası) kadar kazanabilmesine rağmen, bize rehberlik yapan kız köyüne yiyecek alabilmek için Tayland' da çalışıyor. Kız haktan biridir ve bu yörede Kamboçya' ya kimin girip giremeyeceğini halk karışık olarak biliyor. Pamuk toplama işinde çalışan bu kişi, Vietnam işgal ordusunun kullanmadığı bir yetkiyi kullanabilmektedir.

Patika bileti Sa Kaeo'daki korucuk mültici kamposu ve mülticilerin yaşadığı yanmış yıkılmış kamp yerine götürüyor. Geçici olarak kurulum kulübe ve çadırların yığıntılarını görüyoruz. İki ağaç arasında bir hamak asılı duruyor. İçindeyse bir bastonun sıkı sıkıya tutulan ama ölmüş bir insan. Burada barış geçici ama korkunç görünüm.

Yerel halkın sınır olarak nitelendiği bir imiği ağaç bir köprüden geçiyoruz. Birkaç yüz metre sonra 400 kişinin yaşadığı bir Kamboçya köyündeyiz. Köyün yetkilisi Sam Vanni adında biri. Köy, ağaçların altına yayılmış bir sürü küçük kulübeden oluşuyor.

Sa Kaeo'daki kampın korunaklılığı ile karşılaştığımızda burası saf ve sevimli bir hava taşıyor. Ancak burada, insanların pirinç bulabilmek için UNICEF' in yardımına bakıyorlar. UNICEF, bu pirinci sınırdan doğru ulaştırıyor. Aksine şöyle bir yol izleniyor: Geçtiğimiz yıl içerisinde iki ana depodan UNICEF kamyonları 100'er kilometre çuvalarla pirinç yükliyorlar. Bundan sonra Kamboçya' ı kuzeyden gelen kamyonlar bu yer bulabilmişler.

Herkes "Angka"nın bir temsilcisinin gelmesini bekliyor. (Angka, Khmer dilinde "örgüt" anlamına geliyor ve Kamboçya Komünist Partisi ya da Demokratik Kamboçya hükümetini kastediyor) Angka temsilcisi her

köy yöneticisinin, köy nüfusuna oranla uygun oranda pirinç almasını sağlıyor. Ve birkaç saat süreyle bir taşıyıcılar seli patika boyunca gidip geliyor. Yemeklik yağ da aynı şekilde dağıtılıyor.

Sağlanan sessiz disiplin herkesin hayranlığını uyandırıyor. Bir bölgenin temsilcisinin gönderilmesi halinde depoda bir miktar pirinç kalıyor. Ancak kimse gerektiğinden fazlasını almaya çalışmıyor. Depoya aynı zamanda Taylandlıların da saygısı var. Bu bölgede iktidar Angka'dadır.

Öte yandan, köyde yeterli yiyecek olmasına rağmen neredeyse herkes sınıma ya da diğer hastalıklardan birine yakalanmış durumda. UNICEF yalnızca yemeklik yağ ve pirinç göndermekle, ilaç göndermemektedir. Rehberliğimizi yapan kız, Tayland' da çalışarak kazandığı parayla 800 sınıma hapi getirmiş. Fakat bu yeterli değil. Birçok çocuğun da vitaminsizlikten ayakları cırpık durumda. Köylülerin en çok ihtiyaç duydukları şey şimdi vitamindir.

Gezimizden çıkan sonuç şu: Batıda mültici sorunu her zaman doğru bir biçimde yansıtılmıyor. Tayland'daki mülticilerin çok kritik bir durumda oldukları doğru. Ancak, mülticilerin çok az bir kısmı Tayland' a gitmiş durumda. Vietnam saldırısından kaçan ve evlerini terk etmiş bulunanların büyük çoğunluğu Kamboçya'da kendi ülkelerinde mültici durumundadır. Som Vanni ve köylüleri de sonunda işgal ordusundan kaçarak, Takeo kentindeki evlerinden 350 kilometre uzaklıkta sığınacak bir yer bulabilmişler.

Som Vanni şöyle anlatıyor: "Vietnamlılardan uzak bir yere geldik. Onlar herkesi öldürmek istiyorlar, bu nedenle artık Kamboçya'da Kamboçyalılar yaşayamıyor." Ama, devam ediyor: "Bir gün onlardan kurtulacağız.

Askerlerimize güveniyoruz. Vietnamlılara aşağı yukarı her gün saldırıyorlar. Görünmeden saldırıyorlar. Buradan 10 kilometre ötede savaş sürüyor."

Olan bitenden nasıl haberdar olduklarını soruyoruz. "Küçük bir radyomuz var" diyor Som Vanni. "Herkes aynı anda dinlemiyor. Demokratik Kamboçya Radyosunu ve bütün dünyadaki olayları öğrenebildiğimiz ABD haber bültenini dinliyoruz. Radyoda dinlediklerimizi herkese aktarıyoruz."

Köylülerin gelecek için planlarının neler olduğunu soruyoruz. "Yiyecek ihtiyacımızı karşılamak üzere sebze ve diğer şeyleri yetiştireceğiz. Planımızı diğer kısmı ise, Vietnamlıların bizi ele geçirememelerini garanti altına almaktır."

VIETNAM İŞGALİNDEN ÖNCE KAMBOÇYA' YI GEZEN ABD' Lİ GAZETECİ RICHARD DUDMAN' IN GÖZLEMLERİ

Vietnam işgalinden önce Kamboçya' ya giden iki ABD' li gazeteciden biri olan Richard Dudman ABD'de yayınlanan Kamboçya' ı ilgili bir kitapta Pol Pot dönemine ilişkin iddiaları eleştirdi. Kamboçya'dan dönüşünden 4 ay sonra William Shawcross' un "Sideshow: Kissinger, Nixon and the Destruction of Cambodia" (Ek Oyun: Kissinger, Nixon ve Kamboçya'nın Yıkımı) adlı kitabını eleştiren makalesinde Dudman şöyle demektedir:

"Pol Pot' un sert yönetiminin ve ekonomik sisteminin yüzbinlerce kentliyi göçmenler gibi taşıraya sürmesine rağmen, Kamboçya'daki iki haftalık yerinde gözlemim sonucunda, bu garip yönetim altında yiyecek ve konut ihtiyacının yeterli ölçüde karşılandığını gördüm ve çalışma koşulları sert olmasına karşın hiç de dayanılmaz değildi."

(DEVAM EDECEK)

5 kitadan
KISA HABERLERHindistan seçimlerinde
2 eyalette ordu alarında

Hindistan' da seçimlerin ikinci bölümü yapılırken, ordunun Kuzeybatıdaki Behar Eyaleti' nde alarma geçirildiği haber verildi.

Seçim propagandasına Kast Ayırımı temelinde yürütüldüğü Behar' da kampanya sırasında şiddetli çatışmalar olmuştu.

Öte yandan yine seçimlerin yapıldığı Andraprades Eyaleti' nin başkenti Haydarabad' daki çatışmalarda da 5 kişinin öldüğü 70 kişinin de yaralandığı bildiriliyor.

Kesin sonuçların salı günü alınabileceği seçimlerden, eski Başbakan İndra Gandhi' nin partisinin kazanacağı bekleniyor. Buna rağmen, 544 sandalyeli mecliste Gandhi' nin çoğunluğu elde edemeyeceği belirtiliyor.

Rusya, NATO' nun önerisini
reddetti

Sovyetler Birliği, NATO' nun Avrupa' daki orta menzilli nükleer füzelerin sayısını azaltma konusunda görüşme yapılması önerisini reddetti. Sovyetler Birliği' nin ret notasını ABD Dışişleri Bakanlığında veren Sovyet İsgüderi Vladilen Vreev, Sovyetlerin konuyu görüşmeyi ancak NATO' nun Avrupa' ya "Cruise" füzeleri yerleştirme kararından açıkça vazgeçtiğini açıklamasından sonra kabul edebileceğini belirtti. ABD Dışişleri sözcüsü ise, Sovyet cevabının, NATO' nun kararını saptırmaya yönelik çabaların bir devamı olarak nitelendi.

El Salvador' da 4 radyo istasyonu
ele geçirildi

Bir Orta Amerika ülkesi olan El Salvador' da, siyasi istikrarsızlık sürüyor.

El Salvador' dan gelen haberlere göre, bir silahlı grup 4 radyo istasyonunu ele geçirerek, halka "ayaklanma" çağrısında bulundu. Ülke- de, geçtiğimiz ekim ayında diktatör Romero' nun devrilmesiyle işbaşına gelen cuntanın son silü üyesinin de istifasından sonra şiddet hareketleri dalgası yaygınlık kazanmıştı.

örse çekic

Gülav Göktürk

TKP'nin muhtırası

Komutanların uyarı mektubu üzerindeki tartışmalar sürerken, ikinci bir "uyarı" da Maden-İş'ten. Daha doğrusu Maden-İş tabelası altına gizlenen TKP'den geldi.

Kimileri hâlâ, uyarının muhatapını ve hedeflerini tartışsalar, Doğu Almanya'daki mihir hedeflerden birinin kendisi olduğunu çok iyi anlamış. 5 Ocak tarihli Politika gazetesinin manşetinden küstahça posta atıyor: "Sadece komutanlar mı uyarır? Hadi bakalım, bu da bizim uyarımız!" diyor.

Altında da iki spottan iki ayrı tehdit savurmuş:

"Maden-İş Yürütme Kurulu açıldığında, uluslararası ilerleme banış ve demokrasi güçlerinin Türkiye'deki işçilere karşı çok duyarlı olmasına dikkat çekilmiş." Böyle diyor birinci spotta.

Küstahlığa bakın. Yani açıkça bütün Türkiye halkını, Türkiye hükümetini ve ordusunu Rusya'ya tehdit ediyor. "Külmä dokunarsanız karışmam. Dayma bir şikâyet ederim, burayı da Afganistan'a çevirir. Zaten o da böyle bir işaret bekliyor" diyor.

İkinci tehdit ise, üretimi durdurma, geniş çaplı grev tehdidi.

Birinci tehdit üzerine şöylecek şey çok değil aslında. Sadece günü söyleydim, yeter. Bunlar, usaklık psikolojisi içinde öylesine sefilmiş, öylesine korkaklaşmış yaratıklar ki, bütün halkı da kendileri gibi ödek sanıyorlar. İnanın ki bunlar Türkiye halkını hiç tanımayanlar.

Bu hadimi bilmezler, istiklali için yedisinden yetmişine savaşmış- hem de bundan çok daha zor şartlar altında savaşmış- yedi düveli püskürtüp atmış- bir milletin böyle tehditlere pabuç burakacağını sanıyorlar. "Duyarlı bir şekilde bekleyen" efendilerinin o kirlili peşeni söyle bir uzatmaya kalktıgında karşısında ağır hakaretle karşılaşıyor, dirgeniyle, ağzından dolma tüfeğiyle gösterdiği kahrancasına direnişin kat be kat fazlasını gösteren koca bir ulusu bulacağını görüyorlar.

Gelelim ikinci tehdide...

Biz, ikinci tehdit konusunda özellikle DiSK'in, Otomobil-İş, Tez Büro-İş, Tekstil, Sosyal-İş gibi sendikaların yöneticilerinin dikkatlerini çekmek istiyoruz.

Artık herkes gözünü açmalı ve parlak "birlik" sözlerinin etkisinden sıyrılmalıdır. Sahte TKP'nin bu "muhtırası" onun toplu sözleşme mücadelelerini, grevleri, direnişleri ve eylem birliklerini ne amaçla kullanmaya hazırladığını açıkça sergilemektedir. Bilenler, Türkiye'yi içten çokertme, kargaşa ve buharı artırma planlarına işçi sınıfını alet etmenin hazırlığı içindedir. Hatta bu hazırlık oldukça ilerlemiş somut bir plana dönüşmüştür.

Plan şudur: Su anda, Maden-İş MESS görüşmeleri çıkmaz bir noktaya doğru ilerlemektedir. Tekstil Sendikası, 50'ye yakın işyerinde uyuşmazlığa düşmüştür. Cam okulunda Şişe Cam Holdingle Hür Cam-İş ve Kristal-İş arasındaki toplu sözleşme görüşmeleri başlamıştır ve bu sendikalar fabrikalarda daha şimdiden grev havası yaymaya çalışmaktadır. Bank-Sen de kendine bağlı işyerlerinde toplu sözleşme görüşmelerini çıkma zırm ve grev kararı alma yolundadır. Bu dört sendika daha geçenler de Maden-İş'in önderliğinde biraraya gelmiş ve gerektiğinde ortak uyuşmazlığa gidip ortak grev ve çıkma kararı almışlardır. Söz konusu toplu sözleşmelerin kapsamına giren işçi sayısı onbinleri bulmaktadır. Öte yandan, onbinlerce belediye işçisinin ödenmeyen hakları, her an istismar edilebilecek bir bara olarak hazır beklemektedir.

İşte, TKP'nin üretimi durdurma tehditleri savururken kafasından geçirdiği şartlar bunlardır. Bilen kılığı, elindeki en etkin güç olan Maden-İş vasıtasıyla MESS'e bağlı işyerlerinde grev kararı ve tekstil, cam ve banka işçilerinin de bu grev etrafında toplanarak Türkiye'de siyasi bir genel grev havası yaratmayı, Rusya adına bir gövde gösterisi yapmayı planlamaktadır.

Plan, şimdilik görebildiğimiz kadarı ile budur.

Ancak TKP'nin bu planı gerçekleştirip gerçekleştirilemeyeceği, hâlâ ve büyük ölçüde kendi dışındaki güçlerin tutumuna bağlıdır.

Bilenler, sadece kendi güçleri ile böyle bir maceraya kalkışmayı ve tecrit olmayı istememektedirler. Bu durumda planın kaderi gelip, işçi sınıfının, TKP'nin müttefik yapmaya çalıştığı güçlerin ve işverenlerin ne yapacağımda düğümlenmektedir.

Bugüne kadar ki, duruma bakıldığında ne yazık ki, TKP'nin bu ihanet planının en büyük yarımcıları, eylem birliğinin sihrine kapılan bazı sendikacılar ve işçi sınıfının en aşağı taleplerini bile karşılamaya yanaşmayan MESS işverenleri, Narinler, olmuştur.

İşçi sınıfı ise henüz sözünü söylememiştir. Şimdi, gelinen bu kritik noktada, Rus işbirlikçilerinin Politika gazetesinden, halka muhtarlar vermeye kalkıştığı, "işçi liderleri görev" başına" çağırıldığı böylesi günlerde, bütün bu güçlerin daha dikkatle düşünmesi, tartışması ve adanmış ondan sonra atması gerekmektedir. Şimdiye kadar eylem birliği çağrılarının arındıkları niyeti göremeyen sendika yöneticileri hiç değişse bu noktada sikkimeli ve gözü kara maceracıları kendi kaderleri ile başbaşa bırakmalıdır.

MESS işverenleri, Narinler, Kocatopçular, işçi sınıfının haklı talepleri karşısında takındıkları uzasmasız tutumun ülkemizin can düşmanı-nin etinde en büyük köt olduğunu hatırladın çı-karmamalı ve bu sorumluluğa davranmalıdır.

Ve hepsinden daha önemlisi, işçi sınıfımızın tutumudur.

TKP'nin bu haince planlarını boşa çıkarmak, heveslerini kursaklarında bırakmak, hiç şüphesiz en başta işçilerimizin elindedir. İşçilerimiz, önümüzdeki dönemde, Rus işbirlikçilerinin haklı taleplerini istismar etmesi konusunda duyurduklarını daha da artırmak ve atılan genel sloganların arındıkları siyasi hesapları görmek durumundadır. Bu işçi sınıfımızın bütün halka karşı taşıdığı bir sorumluluktur. TKP, sonu karantik bir macera peşindedir. Böyle bir maceraya girişirse, altında kalacağı da kesindir. Ancak bugünün meselesi, hainlerin taşıttıkları sonraları kalda ekizimlerini beklemek değil, o taşı atılmasına izin vermeden ellerinden alıp başlarına indirmektir.

Dev-Maden-Sen ve MTA-İş Sendikaları işçi sorunlarına karşı ilgisiz kalıyorlar

MTA işçileri kış ortasında yakıtsız, araçsız ve yemeksiz kaldı

- Toplusözleşme hükümlerine aykırı olarak işçilere sıcak yemek yerine kumanya veriliyor ve işçiler yol paralarını kendileri ödeyerek işe gidip geliyorlar
- Kaloriferler yanmadığından MTA atölyelerinde işçiler paltoya oturuyorlar

ANKARA (ÖZEL) Ankara dışında bulunan Maden Tetkik Arama Enstitüsünde (MTA) çalışan 5450 kadar işçi, kış ortasında yakıtsız, araçsız ve yemeksiz kaldı. Yakıt bulunmadığı gerekçesiyle, kaloriferlerin yanmadığı, "kitle taşınacılığı" için araçların alındığı ve yine yakıtsızlık-tan yemeklerin pismediği MTA atölyelerinde işçiler küçük bir odada elektrik sobası başında paltolarıyla oturuyorlar.

"Madde 46/a işçilere verilecek yemek yeterli kaloriyi ihtiva edecek ve üç kaptan az olmayacaktır."

DiSK'e bağlı Dev-Maden-Sen Sendikasının 1978-80 dönemi için im-

zaladığı sözleşme hükümlerine aykırı olarak, MTA işçilerine üç gündür yemek yerine kumanya veriliyor. Öte yandan aynı yende çalışan memurlara sıcak yemek çıkıyor. İşçiler bu ayrıımı eleştirerek, "Böylece bizden yemek için kes-

len 35 lira da gaspedilmiş oluyor" diyorlar.

Yine yakıtsızlık nedeniyle atölyelerde kaloriferler de yanmıyor. Soğuk havadan dolayı üretim büyük ölçüde aksıyor. Bu durumun uzun süre devam etmesi üzerine sendika temsilciliğini arayan

işçiler Dev-Maden-Sen'den "soba kurun", "çekip gidin" ya da "serserilik etmeyin" gibi cevaplar alıyorlar. İşyerinde yetki mücadelesi içinde olan diğer sendika MTA işçisi sorunla hiç ilgilenmediği gibi, işçilere cevap bile vermiyor.

"Madde 62/a işveren, kapsamlı işyerlerinde çalışan işçilerin işe gelmelerini ve konutlarına bulundukları mütakalâh nakillerini özel yolu taşımayla elverişli araçlarla sağlar."

Toplusözleşmenin, işçilerin servis arabalarıyla taşınması ile ilgili maddesi de MTA'da ihlal edilmiyor. Şehir merkezine 20 kilometre uzaklıkta bulunan MTA'nın 22 otobüsü "kitle taşınacılığı" na veriliyor, işçiler bir süre ücretsiz otobüs bileti veriliyor. Daha sonra ise bundan vazgeçilerek serbest kartı verildi. Ancak bunların da süresi bitince işçiler, yol paralarını kendileri vererek iki üç vasıta ile evlerine gidip gelmeye başladılar.

İŞÇİ SAĞLIĞI İki yıl süreli sözleşme işçi sağlığı içi tüzüğüne atıfta bulunduğuna halde, sondaj atölyelerinde çalışan işçiler bu yıl sadece birer önlük alabiliyor. 90 kişilik üç atölye dışında diğer işçilere kişilik botlardan veriliyor.

Ayrıca, sözleşmede belirtilen "işveren kendisine bağlı işyerlerinde, çalışan işçilere taktir ve liyakat zammı adı altında zam veremez. Verildiği takdirde verilen miktar bitişin işçiyse seyyanen uygulanır" (madde 71/3/d) maddesi de uygulanmıyor. 15-20 işçiyse liyakat zammı adı altında fazla ücret ödeniyor.

SENDİKALARIN DİDİŞMESİ

MTA'da işyeri yetkisi için açılan mahkeme henüz sonuçlanmadı. Dev-Maden-Sen ve MTA-İş Sendikaları bu belirsizlikten dolayı işçi sorunlarına karşı ilgisiz ve gevşek davranıyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

Öte yandan cuma günü Dev-Maden-Sen işçileri MC diye nitelediği hükümete karşı direniş çağırın bir bildiri yayınladı. Ancak bildiri dağıtılınca polis işyerinde çalışan 185 kişiyi gözaltına aldı.

İşçiler, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

Öte yandan cuma günü Dev-Maden-Sen işçileri MC diye nitelediği hükümete karşı direniş çağırın bir bildiri yayınladı. Ancak bildiri dağıtılınca polis işyerinde çalışan 185 kişiyi gözaltına aldı.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

İŞKİLER, işyerlerinde bugün birer kale gibi korunmuş istiyorlar. İlgilendikleri tek mesele ise kendi görüşlerinden olmayanlara baskı uygulamak.

Adana'da bir eve bomba atıldı: 15 yaşındaki genç kız parçalandı

- Trabzon'da iki öğrenci öldürüldü
- Siverek'te 90'lık bir kadın ve oğlu öldürüldü
- Bursa'da iki kardeş öldürüldü

HABER MERKEZİ

Adana'da sol görüşlü olarak bilinen bir ailenin evine bomba atıldı, evin 15 yaşındaki genç kız parçalanarak öldü, annesi ile kızkardeşi ağır, erkek kardeşi de hafif yaralandı.

Olayla ilgili soruşturma aynı yürüten Adana Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Atilla Rusvaroglu'nun verdiği bilgiye göre, önceki gece saat 01.30 sıralarında Yurt Mahallesinde 603/11 Sokakta Ömer Şimşek adlı yurttaşın oturduğu 4 numaralı eve dışardan tahrip gücü çok yüksek bomba atıldı. Patlama sırasında aynı odada uyumakta olan 15 yaşındaki Hayriye Şimşek parçalanarak öldü, somyada birlikte yatıgı 11 yaşındaki kızkardeşi Mucize Şimşek ve annesi 40 yaşındaki Hayriye Şimşek ağır, erkek kardeşi Atilla Şimşek de hafif yaralandılar.

Ağır yaralı anne ve kız Tıp Fakültesi Numune Hastanesine kaldırılarak ameliyat edildiler. Anne Hayriye Şimşek'in yaralarının yüzünde olduğu, kız Mucize Şimşek'in ise bacağına kırma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu bildirildi.

DAHA ÖNCE DE TEHDİT EDİLMİŞLER Savcı yardımcısı Atilla Rusvaroglu, evin babası Ömer Şimşek'in Kibris'ta bulunduğu bildirerek, "İlk tespitlerimiz göre, sol görüşlü olarak tanınan Şimşek ailesine mahalleyi terk etmesini isteyen kişiler tarafından bu yolda tehditlerde bulunmuş olduğu öğrenildi. Olayla ilgili olarak karışık görüşlü iki kişi aranmaktadır" dedi.

TRABZON'DA Trabzon'da dün salıh bir kişinin saldırısına uğrayan iki KTÜ öğrencisi öldü. Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, dün saat 12.30 sıralarında Şehir Terminali civarında Hüseyin Unal adlı bir öğrenci, Karadeniz Teknik Üniversitesi Elektrik Fakültesi öğrencilerinden Samsun doğumlu Mustafa Tuna'ya ateş ederek, Karadeniz Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

Mustafa Tuna'nın yanında bulunan M.Sadullah Kubilay isimli arkadaşının da ateş sırasında öldüğünü bildiren yetkililer, olayla ilgili olarak soruşturmaya başladığını belirttiler.

SİVEREK'TE 90 yaşındaki bir kadın ile 45 yaşındaki oğlu kimliği belirlenemeyen kişilerden açtığı ateş sonucu öldüler.

Siverek Cumhuriyet Savcısı Zeki Çetin Atakan'dan alınan bilgiye göre, Urfa'nın Bucak ilçesindeki bir eve kimliği belirlenemeyen kişilerce baskın yapıldı. Baskın sırasında evde bulunan 90 yaşındaki Bazar Tuysuz adlı kadın ile oğlu olduğu bildirilen 45 yaşındaki Veli Tuysuz, otomatik silahlarla açılan ateş sonucu hayatlarını kaybettiler.

Savcı Atakan, önceki gün meydana gelen ve Ali Tuysuz adlı kişinin ölümü ile sonuçlanan olay ile baskın olayı arasında ilişki olduğunu belirtti ve soruşturmanın sürdürüldüğünü kaydetti.

BURSA'DA

Teleferik Pazarı yakınlarındaki bir sokakta dün saat 15.00 sıralarında dört veya beş kişilik grubun saldırısına uğrayan Cemal ve Kemal Üstündağ adlarındaki iki kar-

deş vurularak öldürüldü.

Emniyet Müdürü Alpaslan Bilginer'in verdiği bilgiye göre, soforülük yapan 34 yaşındaki Cemal Üstündağ ile yağı boyacılık yapan 29 yaşındaki Kemal Üstündağ yolda giderlerken 4-5 kişilik oldukları sanılan bir grubun silahlı saldırısına uğradılar. Açılan ateş sonucu Cemal Üstündağ olay yerinde, Cemal Üstündağ ise kaldırıldığı Devlet Hastanesinde öldüler.

Saldırganlar olaydan sonra kaçtılar. Öldürülen iki kardeşin Adalet Partisi'nin görüşünü benimsedikleri ileri sürüldü.

İSTANBUL'DA

Sehremi'nin bir kahvenin önünden geçmekte olan kişilere açılan ateş sonucu, ikisi öğrenci, biri kadın, biri olmak üzere dört kişi vurularak yaralandı.

Güvenlik görevlilerinden alınan bilgiye göre, olay dün saat 16.00'da meydana geldi. Olay yerinde aynı yürümekte Necdet Karaman, 20 yaşındaki Faruk Kızılaslan, 35 yaşındaki Cemile Mataracı ve 20 yaşındaki Sabri Tamarlak yolda birden bire beliren sarışın iki kişilerin silahlı saldırısına maruz kaldılar.

Silahlı saldırı sırasında yaralanan dört yurttaş Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındılar.

İbrahim Zafer adında 22 yaşındaki bir yurttaş evinin bulunduğu Zeytinburnu Nuri Paşa Mahallesi 62. Sokakta dün saat 18.00 sıralarında kimliği saptanamayan bir kişi tarafından tabancayla vurularak yaralandı.

İZMİR'DE

Yeşilyurt semtinde polise silah çekerek tehdit ettikten sonra kaçan

Çanakkale Boğazında 300 milyon liralık kaçak eşya yakalandı

Yurda kaçak mal getiren dokuz TIR kamyonu araniyor

Çağaloğlu'ndaki Küçükınan İşhanında kaçak mal bulunduğu için mühürlendi

İSTANBUL (ÖZEL) YURDA kaçak mal getirdiği ihbar edilen dokuz TIR kamyonu ve römörklerinin aramalarına başlandı.

Edirne gümrüğünden önceki gün öğlen saatlerinde girdikleri saptanan dokuz TIR ve römörkleri Emniyet kuvvetleri ve İl Jandarma Alay Komutanlığına aramaktalar. Önceki gün yurda giren ve aramakta olan TIR'ların plakaları şöyle: 34 LP 100, 34 RT 892, 34 LP 249, 34 RP 768, 34 YL 899, 34 LP 393, 34 LP 675, 06 TH 625, 06 PH 626, TI 53131.

Aranan römörklerin plakalarının ise 34 LZ 759, 34 YK 571, 34 PD 747, 34UC 470, 34 ZT 468, 34 PU 441, 34 LY 486, 06 PH 626 ve TI 11882 olduğu öğrenildi.

KÜÇÜKINAN İŞHANI MUHÜRLENDİ Çağaloğlu'nda bulunan

Küçükınan iş hanı dün Sıkıyönetim görevlilerince mühürlendi. Önceki gece saat 01.00 sıralarında basılan iş hanında kaçak elektronik aletler ve elektrikli ev araçlarının bulunduğu öğrenildi.

Dün öğlen saatlerinde de işhanına gelen güvenlik kuvvetleri işhanının kapısını mühürlledi. Olay hakkında bilgi almak için basıyordukuz Emniyet ve Sıkıyönetim görevlileri bilgi vermekten kaçındılar.

ÇANAKKALE BOĞAZINDA Yunanistan'ın Pire Limanından Yalova'ya kimyevi madde götüren Transkim Nakliyat ve Ticaret A.Ş.'ye ait, Kaptan Atak Taner'i yönetimindeki "T.Tuna" gemisinde önceki gün sabaha karşı, yapılan aramada 300 milyon liralık kaçak eşya ele geçirildi.

Çanakkale Boğazından giriş yapmak istediği sırada bir ihbar değerlendiren Gümrük Muhafaza Müdürlüğü ekiplerince gemide yapılan aramada, ambarlarda bildirimi dışı olduğu belirlenen yat malzemesi, gemi radarları, oto yedek parçaları, elektronik malzemeler, sigara, viski ve çok sayıda kaçak eşya bulundu.

Gümrük Muhafaza Müdürü Niyazi Eren, ambarlarda gemiden çıkması kolay olmayan ağır maddelerin parçaları da bulunduğunu belirterek, aramaların sürdürüldüğünü söyledi.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

Eren, 6 aylık dış seferden dönen 1595 gross tonluk Türk bandıralı geminin Kaptanı Atak Taner'i ile 2. Kaptan Eren İricioğlu'nun gemide gözaltına alındığını belirtti.

kişilerin saklandığı saptandı.

"Devrimci İnşaat İşçileri Sendikası"nda yapılan aramada bir tabanca bulundu. 100'den fazla kişi gözaltına alındı.

Edinilen bilgiye göre olay dün saat 15.30 sıralarında meydana geldi. "Devrimci İnşaat İşçileri Sendikası"ndan çıkan iki grup Ordu Caddesi yakınlarında kavga "bitiştü. Olay yerinden geçmekte olan devriye polisler olaya müdahale etmek istedikler. Bunun üzerine kavga edenler dağıldı. İçlerinden bazıları silahları çekerek, polislerin kaçmalarını engellemek için silah çektiler. Silah çeken kişiler de az sonra kaçmayı başardılar. Saldırganların Pazaryeri yolu üzerindeki "Devrimci İnşaat İşçileri Sendikası" binasına kaçtıklarını haber alan polis ekipleri binada arama yaptılar. Arama sırasında binada bir tabanca bulundu, yüzden fazla kişi gözaltına alındı.

Emniyet yetkilileri polise silah çeken kişilerin gözaltına alınan yüz kişilerin içinde bulunduğunu ve bu kişileri tespit etmek için çalışmalarını sürdürüyorlar.

BURDUR'DA Dün öğleden sonra korsan miting düzenleyen sol görüşlü grupları yedi kişi yakalanarak gözaltına alındılar.

Hastane caddesinde yürüyüşe geçen grup, yola atıkları lastikleri yakmaya başladılar. Bunun üzerine olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleri yedi kişiyi yakalarak gözaltına aldı.

BİR SÜRE ÖNCE saldırıya uğrayarak ağır yaralanmış

TEP Genel Başkanı Mihri Belli, silah taşıdığı gerekçesiyle gözaltına alındı

HABER MERKEZİ BUNDAN önce saldırıya uğrayarak öldürülmek istenen TEP Genel Başkanı Mihri Belli, önceki akşam İstanbul'da yapılan aramalar sırasında silah bulundurduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.

Önceki gece İstanbul'un bütün kavşaklarında iskelelerde, meydanlarda ve yol ağzlarında yapılan aramalar sırasında Galata köprüsünden geçmekte olan Mihri Belli'nin arabası da durdurularak arandı. Yapılan arama sırasında arabada tabanca bulunması üzerine TEP Genel Başkanı gözaltına alınarak Eminönü Emniyet Amirliğine götürüldü.

Hatırlanacağı gibi Mihri Belli bir süre önce Sultanahmet'te Cengiz Ayhan olduğu ileri sürülen komandanın saldırısına uğrayarak ağır yaralanmış ve hastanede uzun süren bir tedavi altına alınmıştı.

Geçici olarak ihraç edilen 4 sendika 20 Şubatta DiSK'e dönüyor

İZMİR (THA) DiSK Yürütme Kurulunun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

DiSK Genel Sekreteri Fehmi İşıklar önceki gün İzmir'de Konfederasyon üyesi sendikalar ve demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri ile düzenlediği toplantıda yaptığı açıklamada, geçen yıl DiSK tüzüğüne aykırı hareket ettikleri gerekçesiyle geçici süre ile Konfederasyon üyeliğinden çıkarılan Türkiye Maden-İş, Bank-Sen, Bayseç ve Devrimci Toprak-İş Sendikalarının ihraç sürelerinin 20 Şubat 1980 tarihinde dolacağını bildirdi.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'de DiSK Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Onur Kurulu kararıyla geçen yıl DiSK üyeliğinden geçici süre ile çıkarılan 4 sendikadan ihraç sürelerinin 20 Şubatta sona ereceği ve yeniden üyeliği kabul edilecekleri açıklandı.

İzmir'd

Kadın kılıfına girdiler

Üç komando Yozgat Cezaevinden kaçtı

HABER MERKEZİ
16 Aralık 1978 günü Yozgat Cezaevine sürgün edilen ve iki hafta önce de 40 mahkumla birlikte cezaevinin duvarını delerek kaçmaya teşebbüs eden komando Alpaslan Alpaslan ile Sabahattin Civelek ve Yusuf Arpacık adlı arkadaşları Yozgat Kapalı Cezaevinden önceki gün firar ettiler.

36 yıl hapis cezasına çarptırılan komando Alpaslan Alpaslan, Anayasal düzeni ortadan kaldırmak amacıyla silahla çete oluşturmak suçundan yargılanan komando Sabahattin Civelek ve 6,5 yıla hükümlü komando Yusuf Arpacık önceki gün saat 16.00 sıralarında cezaevinden kadın kıyafeti giyerek firar ettiler. Önceki gün ziyaret saatlerinde gerçekleştirilen firar olayının duyulmasından sonra olayla ilgili olarak Niyazi Kılıç, Malik Sağlam, Seyfi Karaaslan, Yüksel Başaran, Mehmet Aksoy, Mehmet Duran ve Yusuf Geyik adlı gardiyanlar tutuklanma istemiyle mahkemeye sevk edildi.

GÖZ GÖRE GÖRE
16 Aralık 1978 günü Alpaslan Alpaslan sürgün olarak gönderildiği Yozgat Kapalı Cezaevinden kaçmaya kalktı. 40 hükümlü ve tutukluyla birlikte cezaevinin 3 numaralı koğuşunun duvarını 53 santim eninde 57 santim genişliğinde delerek dışarıya çıkmaya kalkan Alpaslan Alpaslan'ın planladığı firar olayı, nöbetçi jandarma eri Ömer Güven'in durumu görerek diğer gardiyanları haberdar etmesiyle önlenmiştir.

ALPASLAN ALPASLAN
Anadoluhisari Gençlik ve Spor Akademisi öğrencisi Sait Ulusoy'u 22 Ocak 1978 tarihinde Aksaray'da bir bele diye otobüsü içinde

Bestekar Yekta Akıncı İstanbul'da öldü

İSTANBUL
Klasik Türk Müziği bestekarlarından Yekta Akıncı geçirdiği bir kalp krizi sonucu dün öldü.

Bestekar Hafız Ahmet Mükerrrem Akıncı'nın oğlu olan Yekta Akıncı 1905 yılında İstanbul'da doğmuştu. 1928 yılında Denizcilik Okulu Makine bölümünü bitiren Akıncı, Denizcilik Bankası'na bağlı çeşitli gemilerde görev almıştı.

Yekta Akıncı'nın nişanlısı, rast ve acemkirdi makamında çeşitli beste ve şarkı sözleri var.

Konya'da yoğun kardan üç karayolu kapandı

Aç kurtlar 450 koyunu parçaladı

KONYA (THA)
Konya ve çevresinde yoğun kar yağışı günlük yaşamı geniş ölçüde etkilerken bazı karayolları da ulaşıma kapandı.

Karayolları Üçüncü Bölge Müdürlüğü yetkililerinden edinilen bilgiye göre, Takert-Adiller, Bozkır-Hadım ve Hüyük-Doğanhisar karayolları ulaşıma kapandı, Bozkır ve Hadım ilçelerinde kar kalınlığı bir metreyi buldu. Bu iki ilçe ile köylerinin çevreye her türlü bağlantıları kesildi.

Yoğun kar yağışı ve tipinin Akşehir, Ermenek ve Doğanhisar ilçelerinde de ulaşımı geniş ölçüde aksattığı bildirildi.

İlgililer, kapanan üç karayolunun açılması ve diğer yolların ulaşma kapanmaması için ekiplerin sürekli kar müdahaleleri yaptıklarını belirttiler.

Bu arada Doğanbey bucağında bir koyun ağırlına seldiran aç kurt sürüsü 450 koyunu boğazlayarak öldürdü.

Alpaslan Alpaslan, Sabahattin Civelek ve Yusuf Arpacık, Paşakapısı Cezaevinde ayaklanma çıkardıktan sonra Yozgat'a sürgün edilmişlerdi

dört el ateş ederek öldürmek suçundan yargılanan ve dava sonunda müebbed hapis cezasına çarptırılan komando Alpaslan Alpaslan ekim ayında Paşakapısı Cezaevindeki ayaklanmanın da elebaşlığını yaptı.

YUSUF ARPACIK

Komando Yusuf Arpacık 9 Şubat 1978 günü Sabahattin Yardımcı

K. Maraş davasında

1000'den fazla

yeni tanık dinlenecek

İki MHP'li avukatın talebi reddedildi.

K. MARAŞ (ÖZEL)
K. MARAŞ'ta 36 mahkumun avukatları tarafından talep edilen 1000'den fazla yeni şahit dinlenecek, 44 olay yerinde keşif yapılmasına da karar verildi.

Duruşmada dün sabah saat 9.00'da başlanması gerekirken bazı sanıkların kaldıkları cezaevi koğuşlarından çıkmaları üzerine ancak saat 10.00'da başlanabildi.

Hava Pilot Albay Nizamettin Akal, Deniz Hakim Yarbay Gürsel Akbatur ve Hakim Kıdemli Binbaşı Kerim Günay'dan kurulu Mahkeme Heyeti, daha önceki duruşmalarda karar bağlanmasında kararların fakat avukatların çeşitli sebepler ileri sürmesi üzerine bugüne kadar açıklanmayan, soruşturmanın genişletilmesi nedeniyle taleplerin kabul edileneyle ilgili karar açıklandı.

Yapılan açıklamaya göre 44 olay yerinde keşif yapılacak. Sanıkların gösterdikleri savunma tanıkları bu keşifler sırasında hazır bulunurlarsa dinlenecekler. Keşifler 11 Ocak tarihinden başlayıp 24 Şubat tarihine kadar sürecek.

İçlerinde Tuğgeneral Mahmut Boğuşlu, Tuğgeneral Kenan Güven, olaylar sırasında Jandarma Alay Komutanı olan Albay Münif Kaymaz, Binbaşı Kemal Şerbetçioglu'nun da bulunduğu 50 asker, içlerinde dönemin valisi Tahsin Soylu ve dönemin Emniyet Müdürü Kamuran Korkmaz ile dönemin Devlet Hastanesi Baştabibi Çetin Diker-

Diyarbakır'da kuduz olayları arttı

DIYARBAKIR (THA)

Diyarbakır ve çevresinde kuduz olaylarında geçen yıllara oranla artış kaydedildiği son 10 ay içinde 31 kuduz vakasının saptandığı bildirildi.

Diyarbakır Sağlık Müdürlüğü Doğan Sayın kuduz olaylarına yol açan köpeklerin öldürülmesi için gerekli olan 'Striknin' adlı ilacın döviz yoluyla getirilemediğini söyledi ve "Diyarbakır'da son on ay içinde 596 kırmızı olayına rastlanmıştır. 27 bin 236 çocuğa da kırmızı aşısı yapılmıştır. Ayrıca aynı dönem içerisinde 11 bin 409 kişi de trahom hastalığı görülmüştür. Kırmızı olayına karşı etkili olan Striknin ilacı uzun dönemden beri dönderilememektedir" dedi.

SABAHATTİN CİVELEK

Komando Sabahattin Civelek MHP'nin Üsküdar çetesindeydi. Bu çete, Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Muavini Fahrettin Yılmaz'ı öldürmek, gas ve soygun olaylarına karışmak ve çeşitli yerler bombalamaktan yargılanan 14 komandodan oluşuyordu.

Ele geçirilen silah bomba ve mermilerle ilgili soruşturmanın derinleştirilmesiyle ortaya MHP Düzcü İlçe Başkanı Necmettin Yıldız çıktı. Necmettin Yıldız halen İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde silahlı çete mensuplarına silah ve cephaneyi sağlamakla yargılanıyor.

nlıp kullanmadığını tespit edilmesini istedi. Mahkeme Heyeti iki avukatın bu talebini reddetti.

DURUŞMADA TAKKE İLE OTURUYORLAR
Sanıkların birçoğunun duruşma boyunca takke ve kılıh gibi şeyler giyerek oturdukları dikkati çekti.

SANIK DİĞER SANIGIN TANIGI
Sanıklar ve sanık vekilli avukatlar soruşturmanın genişletilmesi için 4484 tanığın dinlenmesini talep etmişlerdi. Mahkeme Heyeti bunlardan 1064'ünü kabul etti. Dinlenmesine karar verilen tanıklardan duruşmada sanık olarak yargılananlardan Yunus İlhan'ın akrabası Mehmet İlhan Çiçek Sinemasına bomba atmakla sanık olarak yargılanan Okkes 'Kenger'in tanığı oldu. Yine duruşmada sanık olarak yargılanan ve duruşmada ilk günlerinde tahliye edilen Mehmet Leblebici'nin de Yunus İlhan'ın tanığı olduğu dikkati çekti.

Mahkeme Heyeti duruşmalara keşifler tamamlandıktan sonra, 28 Şubat günü saat 9.00'dan itibaren devam edecek.

Tüpgaz kaçak yaptı bir ailenin dört ferdi öldü

ADANA (AA)

Adana'nın Kışla Mahallesinde bir önceki gece tüpgaz kaçakları sonucu bir aileden dört kişi zehirlenerek öldü.

Edinilen bilgiye göre Kışla Mahallesi 539 Sokakta oturan Telsiz ailesinin mutfağında bulunan bütangazın kaçak yapması sonucu aile reisi Halil Telsiz, eşi Elif Telsiz ve çocukları Ertan Telsiz ile Eren Telsiz zehirlenerek can verdiler.

Önceki gün sabah Telsiz ailesinin kapısını çalan komşuları ses alamayınca kilidi kırarak içeri girdiler ve ailenin 4 ferdi yataklarında ölü buldular.

Buğday fiyatları rekor düzeyde

Konya'da melez buğdayın kilosu 790 kuruş oldu

KONYA (THA)

Ülkenin hububat merkezi Konya'da buğday fiyatları artmasına devam etti ve melez buğdayın kilosu 790 kuruşla yüksek rekor bir düzeyi buldu. İlgililer 790 kuruşun şimdiye kadar görülen en

"Kurtarılmış bölgeler"

Sahte solcuların bildiri almadı diye öldürdüğü CHP'li Kamil Köse. (Solda küçük resim) Öldürülen Kamil Köse'nin babası, "dilesi ve çocukları (üstte)

iki günde dört kişinin öldürüldüğü semtte halk göç etti

İki zorba çatışıyor ama olan halka oluyor

"Sizi MHP'lilerden koruyacağız" diye geldiler. Aynı zorbalığı kendileri yaptı.

HABER MERKEZİ

"Kurtarılmış Bölgeler" terimi son yıllarda sık sık tekrarlanan bir sözcük oldu. Kimden kurtarılmış bu bölgeler, düşman işgalinden mi, Hayır, o halde neden bu terim kullanılıyor?

Anarşi ve terör odaklarının ilan ettikleri "Kurtarılmış Bölgeler" genellikle emekçilerin oturduğu semtler ve mahalleler olması dikkati çekicidir. Gültepe ve Şirintepe'de ilan edilen bu "Kurtarılmış Bölgeler" dendir. Önceleri MHP'nin "Kurtarılmış Bölgesi" olan Gültepe daha sonra el değiştirdi. Ancak bu etkinliğin kurulmasının CHP'nin hükümet olmasına rastlaması tesadüf değildir.

MHP LOKALİ AÇILIYOR
SALDIRILAR DA BAŞLIYOR

MHP'nin Gültepe'de lokal açması 1976 yılına rastlar. O dönemde MHP iktidarda ortaktı. Güvenlik kuvvetleri içinde de belirli oranda güçleri vardı.

MHP'nin Gültepe'de lokal açması ve olayların başlaması birbirini izler. Zorla para toplamalar, tehdit etmeler, dövmeler, bombalamalar, kursunlamalar ve öldürmeler.

Cinayet ve saldırılardan sonra, MHP'liler Gültepe'yi denetimleri altına almıştı.

Ancak 1978 yılında hükümet değişikliği ve MHP'nin devlet içindeki mevzilerini birer birer kay etmesi, durumu değiştirdi. Saldırı ve cinayetleri yöneten MHP Şişli Gençlik Kolları Başkanı Yunus Meral ve arkadaşlarının yakalanmasıyla olaylarda bir azalma oldu.

Dağılma ve çözümüne başlandı bir sırada MHP'li komandolar, "davadan dönen" İbrahim

Ulus ve Keci Keleş'i öldürdüler. Ancak bu öldürmeler MHP'nin gerilemesini önleyemedi. Birçok kişi elini bu cinayete örgütünden çekti.

MHP'nin gerilemesi Gültepe halkına huzur getirmedi. Bu kez başlı başına Dev-Sol'un çektiği sahte solcu gruplar terör estirmeye, zorbalık yapmaya başladı.

İKİ GÜNDE DÖRT ÖLÜ
15 Mayıs 1979 günü Dev-Sol'cular MHP Şişli eski İlçe Başkanı Yusuf Bahri Genç'i öldürdüler. Olayla ilgili olarak bazı Dev-Sol'cular yakalandı. Bu olaydan bir saat sonra Kuştepe Lisesi Müdürü Doğan Erdoğan MHP'li tarafından öldürüldü. Yine aynı gün MHP'liler Gültepe Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Nazan Sezgin'i öldürdüler. MHP'liler ikinci gün işledikleri üçüncü cinayete davadan dönen Recai Keleş'i öldürdüler.

Düello her ne kadar sahte solcular ile MHP arasında görünüyorsa da öldürülenler genellikle halktan insanlardı. Çünkü, anarşinin her iki ka-

nadı da halkı hedef alarak birbirlerini göstererek, varlıklarını devam ettiriyorlardı. Saldırı ve olaylar sonucunda onlarca yurttaş hayatını kaybetmişti. Halk hem zorbalardan terörü alıncaydı, hem de devletin baskısı. Semtte aramalar yapan güvenlik kuvvetleri olaylarla ilgili olmayan vatandaşları da gözaltına alıyordu. Halk sokaka çıkamaz oldu.

BİLDİRİ ALMA YAN BİR CHP'LI SAHTE SOLCULAR TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ
17 Haziran 1979 günü sahte solcular Şirintepe Mahallesinde 15-16 Haziran olayları ile ilgili bildiri dağıtmaya başladılar. Huzur Kırathanesinde bildiriyi almak istemeyen CHP'li Kamil Köse sahte solcular tarafından öldürüldü. Halk olaya büyük tepki gösterdi. Sahte solcular bu tepkileri bir ölçüde bastırmak için "Kamil Köse faşist" demeye başladılar. Ancak halk sahte solcuların zorbalığını görmeye başlamıştı. Kendisinden zora para alanları, tehdit

edenleri tanımaya başlamıştı. Olaylardan sonra semt halkı muhabirimize sahte solcular hakkında şunları söylüyordu: "Biz bunları MHP'ye karşı mücadele ediyor diye destekledik. MHP'liler defoldular, şimdi bunlar çıktı karşımıza. Bunların yüzünden mahalle yaşamaz oldu. Kimse, kimseye gidemez oldu. Olaylardan bikan evini satılığa çıkardı. Bunların devrimciliği bu mudur? Her zaman bize gelip para istiyorlar. Veriyoruz, bu kez de az buluyorlar. MHP'lilere yardım edenler 500-600 veriyor siz 20-30 lira veriyorsunuz" diyorlar. Bizim bu parayı nasıl kazandığımızı sormuyorlar. Kendileri nasıl olsa mahallede kolayca para topluyorlar. Hiç bir işte çalışmazlar. Biz bile bunlar gibi yaşamıyoruz."

"Kurtarılmış" ilan edilen semtteki vatandaş böyle düşünüyor. "Kurtarılmış Bölgeler" halkın baskı altına alındığı bölgeler şeklinde değiştirilmek daha doğru olacaktır.

Sentepe Karakol Amirliğine Akkaya tarafından atanan "tarafsız" Başkomiser Bahri Demirel'in ise, oğullarıyla beraber Kaya'ta sol görüşlü kişilerin evine düzenlenmiş silahlı saldırıya katıldı, buna dair tespit 2. Şube Müdürlüğü Cinayet Masasında bulunduğu öğrenildi.

Son bir hafta içinde Ticaret Borsasında 24 milyon liralık işlem oldu ve bunun 14 milyon liralık bölümünü hububat alım satımları oluşturdu.

lik 627, arpa 482, yulaf 627 ve çavdar da 480 kuruştan işlem gördü.

Son bir hafta içinde Ticaret Borsasında 24 milyon liralık işlem oldu ve bunun 14 milyon liralık bölümünü hububat alım satımları oluşturdu.

Sentepe Karakol Amirliğine Akkaya tarafından atanan "tarafsız" Başkomiser Bahri Demirel'in ise, oğullarıyla beraber Kaya'ta sol görüşlü kişilerin evine düzenlenmiş silahlı saldırıya katıldı, buna dair tespit 2. Şube Müdürlüğü Cinayet Masasında bulunduğu öğrenildi.

Sentepe Karakol Amirliğine Akkaya tarafından atanan "tarafsız" Başkomiser Bahri Demirel'in ise, oğullarıyla beraber Kaya'ta sol görüşlü kişilerin evine düzenlenmiş silahlı saldırıya katıldı, buna dair tespit 2. Şube Müdürlüğü Cinayet Masasında bulunduğu öğrenildi.

Sentepe Karakol Amirliğine Akkaya tarafından atanan "tarafsız" Başkomiser Bahri Demirel'in ise, oğullarıyla beraber Kaya'ta sol görüşlü kişilerin evine düzenlenmiş silahlı saldırıya katıldı, buna dair tespit 2. Şube Müdürlüğü Cinayet Masasında bulunduğu öğrenildi.

Mektup

Karagöz- Hayrola Hacıvat, neyin var? Suratın allak bullak olmuş?

Hacıvat- Sorma Karagöz, muhtara bir mektup getirmişler...

Karagöz- Muhtara mı getirmişler? Eyvah! Hacıvat- Muhtara değil Karagözüm, muhtara. Muhtara da değil, mektuba. Hay Allah, insanı nasıl da şaşırtıyor. Mektup getirmişler.

Karagöz- İyi ya ne var bunda bu kadar üzülecek? Yoksa başsağlığı mektubu mu?

Hacıvat- Değil Karagöz, basbayağı mektup. Yani öz türkçe betik.

Karagöz- Desene işin bitik.

Hacıvat- Ne laf anlamaz adam. Mektup diyorum Karagöz, yani pusula gibi bir şey.

Karagöz- Anladım, demek ondan pusulayı şaşırdım.

Hacıvat- Hayır, muhtar şaşırmış. Tutturmuş bu mektup sana ve komşuna geldi diye.

Karagöz- İyi ya, açıp okuyaydın.

Hacıvat- Niye okuyayım, bana gelmemiş ki. Zarfın üstünde bir şey yazmıyor ki. Muhatabı belli değil.

Karagöz- Muhallebeci de değil. Peki kime gelmiş bu mektup?

Hacıvat- Ne bileyim ben? Azınlıktakilerin sorumsuz davranışları bunalımı artırıyor. Olsa olsa onlarıdır.

Karagöz- Anlamadım. Kime gelmiş dedin?

Hacıvat- Yani bu durumun sorumlusuna.

Karagöz- Bodrumun muslukçusuna mı?

Hacıvat- Canım niye anlamazlıktan geliyor-sun? Mektup bizim komşuya gelmiş.

Karagöz- Allah, o da kabul etmiyor. Bana gelmedi, Hacıvata geldi diyor.

Hacıvat- Öyleyse sorunu çok basite indiriyor.

Karagöz- Pakize'yi mi giydiriyor?

Hacıvat- Lafat anlamaz adam. Bak Karagözüm, dinle de sana anlatayım. Afganistan meselesinin nasıl apolojisini yaptık, bunun da apolojisini yapmak lazım.

Karagöz- Apocuların ideolojisini mi yapmak lazım?

Hacıvat- İyi ki bir laf öğrenmişsin. Apocu ideoloji değil Karagöz, apoloji.

Karagöz- Hay dilini eşek arısı soksun. Laf küpü gibi adam. Neler uyduruyor.

Hacıvat- Bunları öğrenmelisin Karagöz, lazım olur. Apoloji, yani savunma gibi, mazeret gibi bir şey.

Karagöz- Şöyle açık konuşsana Hacıvav. Demek bir mazeret uydurmak lazım.

Hacıvat- Evet. Yani hayır. Hay Allah, yine beni şaşırtıyor. Karagözüm, bu mektubun bana gelmediğini anlamam lazım.

Karagöz- İyi ya sana değil, ona değil, kime geldi bu mektup?

Hacıvat- Ne bileyim Karagöz, belki mahallenin çocuklarına gelmiştir, edepsizlik yapıp duruyorlar.

Karagöz- Onlardan bahsediyor, ama onlara gelmemiş. Sizlere diyor ki, şu edepsizleri susturun, milletin tahammülü kalmadı diyor.

Tuzsuz Deli Bekir- Haayt, kimdir yine orda benden bahseden?

Karagöz- Nihayet bir üstüne alınan çıktı galiba.

Tuzsuz Deli Bekir- Budalalar, eblehler yine benden söz ediyorlar, gomonisleri uytuyorlar. Milliyetçi hareket etrafında birleşmek lazım. Mektup böyle diyor.

Karagöz- Hayda. Bu da alınmca tam alındı. Mektubu tersyüz etti. Sen gel beni dinle Hacıvat. Şu komşunla beraber size gelen mektubu paylaş.

Hacıvat- Nedennisi o?

Karagöz- Yoksa mahallenin edepsizlikleri yakacaklar perdeyi, eyleyecekler viran.

ANKARA EMNİYET MÜDÜRÜ, KARAKOLLARA SAĞ EĞİLİMLİ AMİRLER ATIYOR

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Emniyet Müdürü Reşat Akkaya'nın yöre karakollarına sağ eğilimli amirleri atadığı öğrenildi. Bir çırpıda yarıdan fazla karakolun amirlerini değiştiren Ankara Emniyet Müdürlüğü gerekçe olarak karakol amirlerinin taraflı hareket ettirildiğini ileri sürdüğü bildirildi.

Ankara Emniyet Müdürü Akkaya yayımladığı genelgede, yöre karakol amirlerinin bundan böyle istihbarata ağırlık vererek istihbarat toplamalarını ve edindikleri bilgileri aradaki kademeleri atlayarak doğrudan kendisine göndermelerini istedi.

ESKİ BİR AJAN
MHP'li katilleri yakalayan polisleri bir anda görevden alan Reşat Akkaya'nın bu tutumu komandoların Sıkıyönetim Mahkemelerinde,

"Bizi Pol-Der'li polisler yakaladı ve işkence yaptı" şeklindeki savunmalarına geçerlilik kazandı. Emniyet Müdürü Akkaya'nın Başbakan Demirel'in eski bir ajan provakator olan koruma görevlisi Erdal Gökyüzü tarafından yönlendirildiği belirtiliyor.

Sentepe Karakol Amirliğine Akkaya tarafından atanan "tarafsız" Başkomiser Bahri Demirel'in ise, oğullarıyla beraber Kaya'ta sol görüşlü kişilerin evine düzenlenmiş silahlı saldırıya katıldı, buna dair tespit 2. Şube Müdürlüğü Cinayet Masasında bulunduğu öğrenildi.

Erem, daha önce de birkaç kez başkanlıktan çekilmesi düşünülmüş, ancak avukatların zorlaması ile görevi yeniden üstlenmeyi kabul etmişti.

Erem'in bu defa çok kararlı olduğu ve bu görevden ayrılmakta direteceği bildirildi.

Erem'in ayrılmaya ile boşalacak Genel Başkanlık için kulis çalışmalarını simdiden başladı.

Bu defa Ankara Barosundan eski bakanlardan Atilla Sav ile İstanbul Barosu Başkanı Orhan Aypay'dın aday olacağını öğrenildi.

İki adayın seçilmesi için çeşitli gruplar Genel Kurula katılacak delegelerle temas kurarak, kendi adayları lehinde kulis yapıyorlar.

Faruk Erem, Barolar Birliği Genel Başkanlığını bırakıyor

ANKARA (ÖZEL)

Barolar Birliği'nin 10-12 Ocak tarihleri arasında yapılacak Genel Kurulunda, Birliğin kuruluşundan beri Genel Başkanlığı yürütmekte olan Prof. Faruk Erem'in adaylığını koymayacağı öğrenildi.

Erem, daha önce de birkaç kez başkanlıktan çekilmesi düşünülmüş, ancak avukatların zorlaması ile görevi yeniden üstlenmeyi kabul etmişti.

Erem'in bu defa çok kararlı olduğu ve bu görevden ayrılmakta direteceği bildirildi.

Erem'in ayrılmaya ile boşalacak Genel Başkanlık için kulis çalışmalarını simdiden başladı.

Bu defa Ankara Barosundan eski bakanlardan Atilla Sav ile İstanbul Barosu Başkanı Orhan Aypay'dın aday olacağını öğrenildi.

İki adayın seçilmesi için çeşitli gruplar Genel Kurula katılacak delegelerle temas kurarak, kendi adayları lehinde kulis yapıyorlar.

Serpil Akıllıoğlu, TV için "Radyo Tarihi" adlı bir program hazırladı

ANKARA (ÖZEL)

Yapımcı Serpil Akıllıoğlu "Radyo Tarihi" konulu bir belgesel hazırladı. Bu dizi hakkında Akıllıoğlu ile görüştük. Bize şu bilgileri verdi: "Biz bu dizide Türkiye'de radyoyu ilk yıllardan (1927) alıp TRT oluşuna dek sergilemek istedik. İlk bakışta teknik bir konu gibi geliyor kişiye. Oysa radyonun toplumla doğrudan ilgili olduğunu ve sürekli etki-tepki içinde olduğunu gözlemlemek mümkün. Üstelik toplumumuzun gelişim süreci içinde de önemli bir yer var..

"Program, Türkiye'de radyo yayını nasıl başladı, ne gibi aşamalardan geçti, çalışanları kimlerdi? Dinleyici ile ilişkiler, yayınlar... Müzik, söz, vb. gibi konuları işliyor.

"Bir televizyon yapımında elbette görsel anlatım önemli. Ne yazık ki arşiv denen konuya çoğu dalda olduğu gibi radyo konusunda da gereken önem verilmemiş yıllarca. Belge ve bilgi konusunda çok sıkıntı çekildi. Yeterli olduğu söylenememekle birlikte azımsanmayacak kadar bir araştırma yapıldık. Bunları değerlendirdik ve filme aldık. Eski yayıncılara röportajlar bu konuda bize çok yardım etti. Konuşmalarımızı filme aldık. Bunun iki yönü de önemli var. Hem program dizisinde kullanıyoruz, hem de gelecek kuşaklara kalacak arşiv belgesi olarak değerlendiriyoruz.

"Başka yapımların çalışmaları araya girdiği için programın şu sıralar ekrana gelmesi olanaksız. Ancak 1980 yılı 3. program dönemi için hazırlıklarımızı tamamlamış bulunuyoruz. Gene de yapımın yayın planında ne zaman yer alabileceğini kestiremiyoruz.

"Böyle bir dizi radyo ile hazırlayıp yayınlamayı düşünmüştük. Radyo bu konuda elbette daha avantajlı. Uzun bir dizi olarak yayımlandı ve bitti. Oysa bizde işin içine görüntü girince, iş yoğunluğu da büyük ölçüde artıyor. Geleceklerimiz bu yüzden.

"Yapım çalışmalarının bir yararı da hürdaye çıkmış olan eski yayın gereçlerinin bir müzede toplanması çalışmalarına başlanmış olmayışı. Sanırım geçmişimizi değerlendirmek bu yolla daha anlamlı olacak.

"Programı, radyodaki diziye gerçekleştiren arkadaşımızı saymazsak Ulku Alçura ve Turgay Erdemgil ile birlikte gerçekleştirdik. 1926'dan bu yana bir basın taraması yaptık. Basın-Yayın Yüksek Okulu öğretim üyelerinden Dr. Uygur Kocabaşoğlu'nun büyük yardımlarını aldık.. Eski radyocuları da görüştük. Yakın geçmişimizin film arşivlerini taradık.. Sonunda bir senteze vardık. Ve olayları değerlendirdik 8 bölümlük bir dizi hazırladık. Kurgu işlemlerinden sonra sanırım 1980'in ilk aylarında tüm işlemler tamamlanmış, denetimden geçmiş olarak dizi hazır duruma gelecek."

Gülseren Güven, "Yeryüzü Göçerleri" adlı programın yayından kaldırılmasını eleştirdi

Geçtiğimiz hafta içinde bazıları yayımlanmakta olan, bazıları da yayına hazır bulunan dört belgeselin yayımın gereksiz olarak durdurulması tepkilere yol açtı.

Bilindiği gibi "Yeryüzü Göçerleri" ve "Dünyeye Saygı" adlı diziler yayımları devam ederken durdurulmuş, "Çalışma Dünyası" ve "Gençlik Gençlik" adlı belgesel dizilerin de yayın planından çıkarıldığı açıklanmıştı.

TV Daire Başkanlığının bu açıklamaları karşısında 5 bölümlüden oluşan ve iki bölümü daha önce yayımlanmış bulunan "Yeryüzü Göçerleri" dizisinin yapımcısı Gülseren Güven, basına bir açıklama yaparak uygulamayı kınadı. Programın yayımının yarıda kesilmesi için hiç bir anlaşılır gerekçe gösterilmediğini belirten Güven, 5 bölümlük dizisinin, 2. Dünya Savaşı'nın bu yana Avrupa'nın işgücü isteminin Türkiye'ye yansımaları, 1960'larda resmen başlayan dış göç olayını, bu

konuda bugüne kadar geçen 20 yıllık gelişmeleri anlattığını söyledi. Güven, programın oluşturulması sırasında çeşitli bilim adamlarının dışında, AP Genel Başkanı Demirel ve dönemin Devlet Bakanı Hikmet Çetin ile yapılan görüşmelerin de programda yer aldığını vurguladı.

Güven, programı hakkındaki açıklamasında şunları da sözlerine ekledi: "Hem kütüphanelerdeki, hem de Ortadoğu ve Arap ülkelerindeki işçilerin sağlayacakları dövizlerin yasal yolla Türkiye'ye girmesi, değerlendirilmesi, sağlıklı bir ekonomik yapı oluşturmak amacıyla kullanılması gereklidir. Dövizin çok gereksinim duyulan bir dönem Türkiye'ye bunu yapıyor. Programın bu nedenle nedenlerini ortaya koymaya çalıştım. Yabancı ülkelerde çalışan işçilerin sağlayacakları dövizden yararlanamama durumu sürüp gider, eğer bu sorunu bir yerinden yakalayamazsak."

Müzecilik anlayışımızı ele alan yapım tamamlandı

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Televizyon Kültür Şubesi yapımcılarından Kerime Şenyücel tarafından hazırlanan ve iki bölümlüden oluşan "Müzecilik" adlı program yayına hazır duruma getirildi.

Program, müzecilik tarihini gelişim içinde inceleyerek çağdaş müzeciliğin sorunlarını ve Türkiye'deki müzeciliğin durumunu işlemeye çalışıyor.

Yapımcı Kerime Şenyücel programı hakkında bize şunları söyledi: "Bugüne kadar Türkiye'de müzeler ölmüş mezar gibi bakılmıştır. Bu, müzelerimizin sevdirmesinden ve eğitim eksikliğinden kaynaklanıyor. Program bu açıdan değerlendirildiğinde müzelerimizin nasıl yaygın bir olgu olduğu ya da gerçekçi görülmektedir."

Programın ne zaman yayına geçeceği kesinlik le belli olmadı.

Yapımda müzelerimize sahip çıkılmadığı vurgulanıyor.

Oktay Rifat'ın "Bir Kadının Penceresinde" adlı roman TV'ye uyarlanıyor

Ankara Televizyonu Tiyatro Şubesi, Oktay Rifat'ın "Bir Kadının Penceresinde" adlı romanını TV'ye uyarlamak için çalışmalara başladı.

Yönetmenliğini Ünal Küpeli'nin yaptığı yapımın çekimine geçtiğimiz günlerde başlandı bildiriliyor.

Filme karı-koca ilişkileri konu edilerek, yasak aşk, ailenin yasa dışı tutumları, sözde devrimcilerin, masa başı alkoli sosyalistlerin durumu gibi noktalar üzerinde duruluyor.

TV de bu hafta

SALI

19.05 GÖKYÜZÜ PRENSLERİ (8. bölüm).

19.30 KADIN ANA: Parlar Yazan'ın hazırladığı yapımda Beyhan Hürol, Suha Tuna, Canan Özdenoğlu oynuyorlar.

20.45 BEŞ DAKİKA: "Lohusanın Bakımı" adlı program yayımlanacak.

20.50 TÜRK SANAT MÜZİĞİ: (Aladdin Sensoy)

21.15 TV'DE SINEMA (DİLEKLER VE DÜŞLER): Gilbert Cates'in yönettiği, Jeanne Woodward, Martin Balsam ve Sylvia Sidney'nin rol aldıkları bir aile dramı.

"Kadın Ana" dan bir görüntü

ÇARŞAMBA

19.05 LASSIE (Avcılar)

19.30 TAKSİ (2. bölüm)

20.45 ÇÖZÜME DOĞRU: Programın 9. bölümünde istihdam konusu işleniyor. Ülkemizde mevcut üretim potansiyeli tam olarak kullanıldığı takdirde işsizliğin ne ölçüde giderilebileceği tartışılıyor.

21.25 CHARLIE'NİN MELEKLERİ

"Yaşayan Edebiyatçılar'da V.N.Tor'u izleyecekiz."

PERŞEMBE

19.05 BİNİR GECE MASALLARI 19.30 YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR: Dizin'in bu bölümünde eleştirmen Doğan Hızlan, Vedat Nedim Töre ile söyleşide bulunacak.

20.35 UYKUDAN ÖNCE: Dünya çocuk masallarından alınan çizgi filmlerden biri sunulacak.

20.50 1. İNÖNÜ ZAFERİ: Programda 1. İnönü Savaşı'nı hazırlayan olaylar, savaş ve zaferin yarattığı sonuçlar anlatılacak.

21.15 ŞİRKET (2. bölüm)

22.05 BALE: Çaykovski'nin "Kuş Gülü" balesinin ilk iki perdesi ekrana gelecek.

CUMA

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOP-LU PROGRAMI

20.45 KIBRIS'TA TÜRK ESERLERİ: Belgesel programın 2. bölümünde Yeşil Ada'nın 1571'den bu yana geçirdiği siyasal değişiklikler, genel çizgileri içinde ele alınıyor.

21.15 TV'DE TÜRK SINEMASI (HAYAT MI BU): Orhan Aksoy'un yönettiği, Zeynep Değirmencioglu, İzzet Günay, Semra Sar ve Serkan Acar'ın rol aldıkları 1972 yapımı bir yerli film.

CUMARTESİ

17.05 FLİPPER (Uyku İlacı).

17.30 ÇOCUK VE CAĞI: Programda şu konular işleniyor: Çocuk nasıl uçar? Beslenme, süt ve sütü besinler; suda kılma: İlkel İnsan; şiirlerle söyleşi.

PAZAR

11.00 GÜNAYDIN

12.05 TATİL SINEMASI (Tekrar Başlayalım): Alexander Hall'ın yönettiği, Jane Wyman ve Ray Milland'ın başrollerini paylaştığı bir Amerikan filmi.

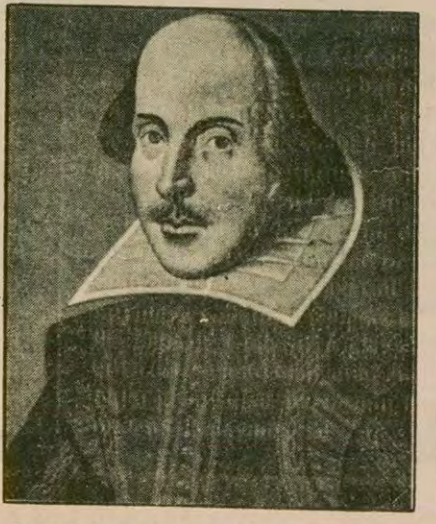
13.40 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA (Polinesya Macerası)

14.30 TATİL GÜNÜ

20.45 ŞEKSİR: Programın ikinci bölümünde Şekspir, yeni bir grupla tiyatro kurmaya çalışmaktadır. Kuruluş giderlerine karşılık 3. Richard oyununu yazar.

21.30 ANADOLUDAN SESLER

22.30 SANAT DÜNYASI

Şekspir'in yaşamını anlatan dizi pazar akşamları sürüyor.

Yeni Dünya rekoru: 2.13.69

İlk yarı sona erdi

Galatasaray'da savunma yok:1-2

STAT: İNÖNÜ
HAKEMLER: İbrahim Acar xx, Ender Balçın xxx, Atilla Koser xxx
GALATASARAY: Eserxx, Murtix, Güngör x, Fatih x, Erdoğan x, Gürçan xxx, Orhan xx, Cüneyt x, Öner xx, İbrahim x, Kemal x (Gökmen)
ADANASPOR: Malik xxx, Şener xx, Mustafa xx, Halis xx, Nejat xxx, Vedat xxx, Gani xxx, Selahattin xxx, Alirıza xx, Özer xx (Erdem x), Ahmet xxx (Sevket xx)
GOLLER: Ahmet (Dakika 22), Orhan (Dakika 32), Gani (Dakika 37)

MUSA SEZER

Güzel ve güneşli bir havada Galatasaray Adanaspor'a iki puan verdi. Galatasaray oyuna iyi başladı, sağdan Öner'in sürüklediği toplar Adanaspor'a tehlikeli anlar yaşattırken golü atan Adanaspor oldu.

Galatasaray şanssızlıkla mücadele ederken üst üste iki şut direkten döndü. Bundan sonra yaladıkları fırsatları beceriksiz hareketlerle harcadılar. 8. dakikada Orhan çok müsait pozisyonda topu dışarı attı.

Galatasaray gol kaçırmakta rekor kırarken 22. dakikada Adanaspor bir ceza vuruşu kazandı. Ortalamanın topu üç Galatasaraylı arasında yükselen Ahmet, Eser'in de topa çıkması yüzünden kafa ile topu ağlara gönderdi. 1-0.

Bu golden sonra Galatasaray bunalıtlı baskısını sürdürürken Öner'in soldan ortadığı topa yükselen Orhan'ın kafası ile beraberliği sağladı. 2-0.

Herkes ikinci golü Galatasaray'dan beklerken golü atan yine Adanaspor oldu. 37. dakikada Özer'in sağa aktardığı top, yine kendisi tarafından ortalandı. Yetişen Gani savunmanın hatasından yararlanarak topu ikinci kez Galatasaray ağlarına gönderdi. 2-1

Galatasaray ikinci yarısına Kemal'in yerine Gökmen'i alarak başladı. Yine baskısını devam ettiren Galatasaray 50. dakikada penaltı kazandı. Fatih kötü bir vuruşla topu dışarı attı.

Penaltıdan sonra beceriksizliklerle dopdolu, oyun disiplini bulunmayan Galatasaray, sayılamayacak kadar gol kaçırdı. Kaçan goller şanssızlıktan ziyade oyuncuların beceriksizliğinden idi.

Bu arada Galatasaray bir de gol attı, nedense hakem bunu savmadı. Karşılaşma da Adanaspor'un 2-1 galibiyetiyle sona erdi..

Bu günkü maçta Galatasaray'ın yenilmesi, tamamiyle savunmanın hataları yüzündendir. Hele penaltıdan sonra kimin nede oynadığı ne yaptığı anlaşılır gibi değildi. Başlı bozuk bir oyun demek doğru olur..

Adanaspor güçlü bir takım değil.. Galatasaraydan bir beraberlik koparmak için sahaya çıktığı belliydi. Ancak Galatasaray savunmasının köklü olduğunu çabuk fark edip bunu değerlendirildi. Bu yüzden de "altın" değerinde iki puan almayı başardılar..

DİĞER SONUÇLAR:

BURSA SPOR-ALTAY

2-0

GÖZTEPE-GAZİAN-

TEPSPOR 1-3

ZONGULDAK SPOR-

DIYARBAKIRSPOR 3-1

ORDUSPOR-RİZESPOR

2-1

ADANASPOR-İSTAN-

BULFURSPOR 0-0

KAYSERİSPOR-FE-

NERBAHÇE 0-0

VINYLEX GÜNEY

SANAYİYİ 3-1 YENDİ

Türkiye Deplasmanlı Voleybol Liginin ilk yarısı dün oynanan 2. erdeleme maçı ile tamamlandı. Dünya karşılaşmalarında Vinylex Güney Sanayi'yi 3-1 (14-16, 15-9, 15-12, 15-9), Ankara'da da Büyükşehir Belediyesi Borsanok DSI Spor'u 3-0 (15-11, 15-13, 15-11) mağlup ettiler.

Sunday Telegraph:

Atletler ve sporcular saldırganın şanını artıracak olimpiyatlara katılmayı isteyip istemediklerini kendilerine sorsunlar...

1980 Moskova Olimpiyat Oyunlarının boykot edilmesi tartışmasına Avrupa'daki yayın organları da katılmaya başladı. İngiltere'de Pazar günü çıkan Sunday Telegraph gazetesi Moskova Olimpiyat Oyunlarıyla ilgili olarak özetle şunları söylüyor:

"Özgür dünyadaki bütün atletler ve sporcular hükümetlerinin kararını beklemeden vahşi ve zalim bir saldırganın şanını artıracak olimpiyat oyunlarına katılmayı gerçekten isteyip istemediklerini kendi kendilerine sorsunlar."

200 metre karışıkta yeni dünya rekoru:

2.13.69

TEKSAŞ

Amerikalı bayan yüzücü Tracy Caulkins 200 metre karışıkta yeni dünya rekoru kırdı.

2 dakika 14.07 ile kendisine ait olan rekorunu yenileyen Caulkins, Austin kentinde yapılan uluslararası bayanlar yüzme yarışında 2 dakika 13.69 ile yeni rekorun sahibi oldu.

Yeni dünya rekorunu kıran Caulkins

Lider Trabzon 1 puan verdi:0-0

STAD: Trabzon Şehir

Stadı

HAKEMLER: Sadık

Deda xxx, Baki Özcan

xxx, Naci Bilgin xxx.

TRABZONSPOR: Şe-

nol xxx, Turgay xxx, Arif

xx, Hüsnü x, Mustafa xx,

Serdar xx, Güngör xx, Ya-

sar xxx, - Selahattin xx,

Tuncay x, Galip xx.

BEŞİKTAŞ: Mustafa

xxx, Kemal Batmaz xx, Sü-

leyman xxx, Kemal Kılıç,

A. Çoban x, Nejdett x, Ziya

x, Samet x (Akif x), Ömer

x, M.Ekşi x (Fikret x), Er-

can xx.

KIRMIZI KART: Hü-

snü, Kemal Batmaz.

SARI KART: Serdar,

Kemal Batmaz, Ali Çoban.

Ligin başından beri bir türlü toparlanamayan

Galatasaray, Adaspor yenilisiyle ilk yarıyı dü-

me hattında bitirenken sonuyma odasında tam

bir sessizlik vardı.

Galatasaray Teknik Direktörü Turgay Şeren

maçtan sonra bir hayli sakin ve üzgündü. Şe-

ren "Anlayamıyorum, söyleyecek söz bulam-

ıyorum bu takımda hiç bir noksanlık yok ama

gol atamıyoruz da bir şey olmuyor" dedi. Sans-

sızlıktan yakınan Şeren konuşmasına şöyle de-

vam etti.

"Hiç kimseye kaba hat bulmuyorum, hiç bir

şey bahane bulmuyorum bir takım bu kadar

gol kaçırsa istüne istilik bir de penaltı kaçırs-

a o takım galip gelmesi imkansızdır.

"Futbolcularım kostur, didindiler ne ya-

zıkki bu gayretleri sansımsız yenmeye yetmedi"

Soyluoglu:"İyi maç

oldu"

İstanbul'da Galatasaray'ı 2-1 yererek altın

değerinde iki puan alan Adanaspor sonuyma o-

dasında bayam vardı.

Soyluoglu Galatasaray'ın iyi olduğunu an-

cak gol atmayı beceremediklerini belirterek

şunları söyledi, "Galatasaray kötü olduğundan

yeniledim. Bu maç iki takım için de kışkırmada.

İyi bir yer edinmek için bir hayliyet maçıdır

zaten bu kadar kötü sahaya rağmen mümkün

bir mücadele oldu"

Lider Efes Pilsen hakemlerin kötü bir yönetim göster-

dikleri ve ikinci yarıda birara 15 dakika tatil ettikleri kar-

şılaşmada Tofaş SAS'ı yarım basket fark ile 86-85 mağlup

ederek yenimezliğini korudu.

Karşılaşmaya Tofaş'ın adam adama savunmasına karşılık

Efes Pilsen değişik bir savunma ile başladı. Efes, basket attığı

zaman press savunma ile başlıyor geriyeye döndüğünde 1-3-1 böl-

ge savunması ile sürdürüyor, top kaybettğinde ise doğrudan

doğruya 1-3-1 bölge savunmasına dönüyordu. Karşılıklı ataklar-

da Efes, Doğan ve Mehmet ile sonuca gi-

derken Tofaş da Cihangir ile etkili oluyor-

du. Denk bir mücadele ile ikliyan Tofaş'ın

lehine 46-44 sona erdi.

İKİNCİ YARI

Tofaş SAS bu defa adam adama

savunma ile başladı ama hücumda Meh-

met ile etkili olan Efes Pilsen farkı kapa-

tı 58-54 öne geçti. Tofaş bırakmadı ve

Zeki'nin 5 faulle oyuna dışı kalmasına rağmen

beraberliği sağladı. 62-62.. Daha

sonra karşılıklı aynalar ve pota altı mü-

cadeleleri ile oyunun kalitesi yükselmisti

ki bu defa da hakemlerin kötü yönetimi

kendini gösterdi. Maçın bitimine 7 dakika

kala Efes Pilsen 76-70 galip durumdakken

bir Efes hücumunda Mehmet topu potaya

vurmak istedi ama potaya asılıp basketi

kaçırdı. Hemen arkasından savunma ya-

pan Cihangir'in müdahalesinde bu kez o-

nun eli potaya değince hakem Mehmet'in

kaçırdığı basketi geçerli saydı. Bunun ü-

zerine Tofaş antrenör yönetici ve oyuncu-

ların itirazına tribünlerdeki seyirciler de

katılınca karşılaşmanın hakemi bu şartlar-

da oyunu sürdürmeyeceğini söyledi ve

salonu terk etti. Güvenlik kuvvetlerinin

gelmesi ile karşılaşma 15 dakika aradan

sonra yeniden başladı. Karşılıklı örür

basket sırasında hakem Gökhan Günelp-

Efes Pilsen'in bir geri pasına ve pota altın-

daki sert faullerine seyirci kalınca karşı-

laşma 86-85 Efes'in lehine sona erdi.

(Not: Salondaki sayı tabelalarının krono-

metresi çalışmadığı için, maç yazısını

dakikalarla veremedik, özür dileriz)

Efes Pilsen'in Tofaş'ı 86-85

yendigi maçta Mehmet (11)

ile Cihangir (4) başlama to-

puna çıkarken görülüyorlar.

(Aydınlık)

İkinci yarıda

hakem oyunu

15 dakika tatil etti

Salon: Spor ve Sergi Sa-

rayı.

HAKEMLER: Gökhan

**Komandolar
yurt dışına
nasıl
kaçırılıyor?**

Zeytinburnu nüfus memuru aranan kişilere sahte nüfus cüzdanı vererek pasaport almalarını sağlıyor

HABER MERKEZİ

Zeytinburnu Nüfus Başmemuru Yılmaz Konakoğlu'nun yaptığı yolsuzluklar, aranan komandoların yurt dışına nasıl kaçtıklarını ortaya çıkardı. Nüfus Başmemuru Yılmaz Konakoğlu, 23 Ekim 1979 günü Abdülmansur Abdülkebir adlı şahsa 075416/13416 numara ile bir nüfus cüzdanı düzenlendi. Abdülmansur adlı şahsın Zeytinburnu ilçesinde hiç bir yerde nüfus kaydı olmadığı halde, Yenidoğan Mahallesi 33. ciltte kayıtlı gösterildi.

Abdülmansur Abdülkebir adlı şahsın nüfus cüzdanını aldığı tarihte bir dilekçe ile Emniyet Müdürlüğüne başvurarak kendisine pasaport verilmesini istedi. Emniyet Müdürlüğü bu isteği yerine getirmek için müracaatı işleme koydu. Abdülmansur, 23 Kasım 1979 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünden 681783 numaralı pasaportu aldı. Abdülmansur daha sonra elindeki sahte nüfus cüzdanını Zeytinburnu Nüfus Başmemuruna geri getirdi.

İMHA TARİHİNDE TAHRİFAT

Nüfus Başmemuru Yılmaz Konakoğlu, cüzdanı geri aldığı zaman imha muamelesine koydu. Ancak imha tarihi olarak deftere nüfus cüzdanının alındığı tarih olan 23 Ekim 1979 yazıldı. Böylelikle nüfus cüzdanı Abdülmansur'un eline hiç verilmemiş, yazında hata olduğu için imha edilmiş gibi gözüküyordu. Oysa söz konusu cüzdan Abdülmansur'un üzerinde 1 ay kalmış ve sahte pasaport alması için yollar açılmıştı. Nitekim imha edilen nüfus cüzdanının üzerinde Emniyet Dördüncü Şube Müdürlüğüne verilen pasaport numarası yazılı idi. Nüfus cüzdanı gerçekten verildiği tarihte imha edilmiş olsa idi, aynı cüzdanla pasaport alınmasına olanak yoktu.

ABDÜLMANSUR KİMDİR

Türkistan göçmeni olan Abdülkebir Abdülmansur, Zeytinburnu'nda toplu halde oturan ve MHP'lerin iktidarı ile pek çok anarşi olayına karışan gruba dahil. Abdülmansur'un son zamanlarda bu grupla birlikte bazı eylemlere katıldığı biliniyor.

Peşager doğumlu olan Abdülmansur, Laleli, Şehit Fethi Bey Caddesi 25 numarada oturuyor. 29 yaşındaki Abdülmansur'un sahte pasaport aldıktan sonra Almanya'ya gittiği sanılıyor.

BAŞKA İŞLER DE VAR

Yoğun anarşi olaylarına sahne olan Zeytinburnu'nda MHP'lerle sıkı ilişkisi olan Nüfus Başmemuru, yine 23 Ekim tarihinde İbrahim Şirayzan adlı başka bir şahsa da sahte nüfus cüzdanı verdi. İbrahim Şirayzan da Zeytinburnu'nda herhangi bir yere kayıtlı olmadığı halde Yenidoğan Mahallesi 33. ciltte kayıtlı olarak gösterildi. 075415/13415 numaralı nüfus cüzdanını alan Şirayzan bir süre kullandıktan sonra cüzdanı iade ettiği halde, 23 Ekim 1979 tarihinde 4880 numara ile imha edilmiş gibi gösterildi. İbrahim Şirayzan adına herhangi bir şekilde pasaport alınıp alınmadığı bilinmemesine rağmen, Abdülmansur ile İbrahim Şirayzan'ın verilen nüfus cüzdanlarının numaralarının arka arkaya olması dikkat çekici.

İNİRDİŞİEDİLENE YENİ NÜFUS CÜZDANI

Geçtiğimiz günlerde Yılmaz Konakoğlu'nun bir başka yolsuzluğu daha ortaya çıkarıldı. Sağ görüşlü olarak tanınan Yaşar Öcal adlı şahsın satarak yakalandığı için Hollanda'dan sınır dışı edildi. Yaşar Öcal Türkiye'ye geldikten sonra Yılmaz Konakoğlu aracılığı ile sahte bir nüfus cüzdanına ve yeni bir soyadına kavuştu.

Kars'ın İğdir ilçesi Alikemer köyüne kayıtlı iken, doğum yerini Zeytinburnu olarak düzeltti. Ana ve baba adı aynen kaldığı halde soyadını değiştirdi. Yılmaz Öcal böylelikle yeni soyadı ile tekrar yurtdışına çıktı. Halen Danimarka'da bulunduğu tahmin ediliyor.

NASIL YURTUÇUYOR?

Yılmaz Konakoğlu'nun sahte nüfus cüzdanı verme işlerinde MHP'lerle işbirliği yaptığı biliniyor. Konakoğlu, bu işleri yaparken Zeytinburnu Nüfus Memurluğunun karşısında bulunan Teleks Taksi adlı taksi yazhanesini kullanıyor. Kendisini arayanları Teleks Taksi'nin 71 07 82 numaralı telefonundan bulabiliyor. Konakoğlu, kendisinin iş satları dışında bu numaradan aranabileceğini açıkça söylüyor. Nitekim bu telefonla Yılmaz Konakoğlu'nu arayanlar Nüfus Başmemuru hakkında bilgi alabiliyorlar. Taksi yazhanesinde bulunanlar Konakoğlu'nun oraya sık sık uğradığını söylüyor.

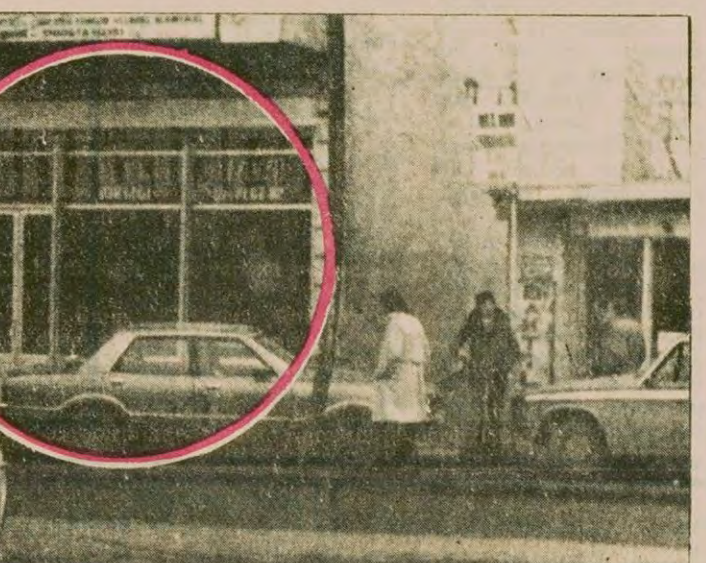
Sağ görüşlülere sahte nüfus cüzdanı sağlayan Zeytinburnu Nüfus Başmemuru Yılmaz Konakoğlu.

Aranan şahıslar sahte nüfus cüzdanı ile pasaport aldıktan sonra cüzdanı geri iade ediyorlar.

Zeytinburnu Nüfus Başmemurundan aldığı sahte nüfus cüzdanı ile pasaport aldıktan sonra yurt dışına kaçan Türkistan'lı Abdülmansur Abdülkebir'in MHP'li komandolarla ilişkisi içinde olduğu biliniyor.

Esrar kaçakçılığı dolayısıyla Hollanda'dan sınır dışı edilen sağ görüşlülere bir şahıs, sahte soyadla nüfus cüzdanı aldıktan sonra tekrar yurtdışına çıktı.

Zeytinburnu Nüfus Başmemuru Yılmaz Konakoğlu'nun kanundışı işlerde irtibat merkezi olarak kullandığı taksi yazhanesi. Yazhane, Zeytinburnu Adliyesi ile Nüfus Memurluğunun karşısında bulunuyor.

Hayvancılığımız ve et sorunu saldım çayıra mevlam kayıra..

Hazırlayan: METİN GÖKTÜRK

"100 hayvandan 20' sine zor yetiştirdik bıçağı, 14' ü munda gitti

Erkenden kalktım. Sürü ağıldan çıkarken resmini çekeceğim. Van'ın Ozalp ilçesine bağlı Derca met köyündeyiz. İran sınırındaki karlı dağlar az ötemizde yükseliyor.

Ali amca koçlardan birini boy-nuzlarından kulaklarından yakalamış. Hayvanın gözünden sarımsak yapışkan bir şeyler sızıyor. Göz kapalı, şişmiş. Ali amcanın on dakikadır ağzında toparladığı köpek tam hedefini buldu. Sürünün kralına gereken göz tedavisi yapılmış oldu. Gözünden hâlâ sarımsak bir şeyler sızan koç, gören tek gözünün seçebildiği koyunlarla günlük mesaisine başladı. Aylardan kasım, Van yöresinde aşım zamanıdır.

Gece, Alçak taş duvarla çevrili avluda 82 baş koyun, 20 toklu, 3 koç ve oğlağıyla tekeşle 13 keçi karantılı kımıldıyordu. İtişip kakışarak birbirine sokuluyor, sonra tuhaf kıpırtılarla yeniden dağılıp, yeniden toplanıyorlardı. Gaz lambasını yaktık, Ali amca ile sohbet teyiz.

"Yüz hayvandan 20'sine zor yetiştirdik bıçağı, 14'ü munda gitti. Vallah bıçak hep yanımda yöremizde. Baktık kötüledi... Bismillah..." 30 hanelik Derca met köyünün alçak taş duvar avlularında 3 bin baş koyun, toklu ve koç, kafalarını otsuz kuru toprağa kadar eğip, öylece duruyorlardı. Barsaklarının her bir karışında ayrı bir çeşidi yerleşip kıvıldaşan milyarlarca, kimi iğne başlı, kimi keçi kılı gibi, kancalı, çengelli, kimi daha bir acayip ince uzun Latince isimli parazitler. Alçak taş duvar avlular içinde tarafsız sancılar kımıldıyorlardı. Distomatosisler, Proplozomosisler, Strongylosisler emiyor emiyorlardı.

Adam boyu saç sobaya tezek basıldı, çaylar geldi. Kalın keski duvardaki pencerenin içinde emek kalmın bir enjektör ve tentüdiyet renginde bir şişe, yarısı boşalmış. Antibiyotikmiş, Tetramisin. Hayvan kötüledi mi, yapıyapıverilermiş.

"Aslında antibiyotiklerin parazitlerle hiç bir etkisi olmaz" diyordu Van Veteriner Müdürü Gündoğan Sener bey, "Ancak parazitler yüzünden kansız ve zayıf duruma düşen hayvanı enfeksiyonlardan korur, o kadar." Çerçeveli şema üzerinde göstererek devam etti, "İlimizde, 300 bin baş sığır ve 3 milyon küçük baş mevcuttur. Öküm oranı ortalama yüzde 10'u bulur. Hepsinde aşırı şekilde parazit vardır. Köti beslenme ile birleşince, kırıyor hayvanları."

Cam çerçeveli şemada temsili bir resim. Çok uzun tüylü bir koyun yediği otlarla birlikte parazit larvasını yutuyor. Barsakların bir bölümü çember içine alınmış, büyütülmüş. Kivil, kivil. Koyun pisliğiyle otlara bulaşan parazit yumurtaları. Ve hemen arkadan gelen ikinci koyun. Temsili tablonun son karesinde ak gömlekli veterinerin mücadelesini başlatıyor. Geri planda çipler, kamyonlar...

"100 milyon lira ödenek konsun bütçeme, hastalığın parazitini kökünü kurutuyum. Vazgeçtim, kadro da istemem, nasıl olsa vermezler. Biz yetere. Ama işte vatandaşın yanına gidecek benzinimiz bile yok."

Ozalp'ın, Muradiye'nin, Gevaş'ın, Çatak'ın köylerine 3 milyon koyun. Alçaktaş duvar avlularında yüz milyarlarca kancalı, çengel başlı, keçi kılı gibi ince uzun Latince isimli parazit emiyor kanatıyor. 3 milyon koyun sancıyor karantılıda, kımıldıyor.

Van Veteriner Müdürü Sayın Gündoğan ne diyor, "Yüz milyon verin kökünü kurutuyum."

Hesaplayalım. 3 milyon koyunun yüzde 10'u 300 bin. Tanesi 2 bin liradan 600 milyon eder. 600 milyon kayıp önlemek için 100 milyon gözden çıkarmayan akla ne demeli?

Ya bütün Türkiye'de? Batıda durum biraz daha iyicedir deyip, hastalıklardan ölüm oranını yarı yarıya daha düşürülmüş, yüzde 5 olsun. 42 milyon koyunun yüzde 5'i, 2 milyon eder. En düşük fiyatlarla paraya dösek 4 milyar lira demektir.

3 MİLYON HEKTAR PARAZİT MERASİ

Birçok bilimsel kongrede, konferansta defalarca tekrarlandı: "Hayvanlarımız, yedikleri besinlerin ancak yüzde 85'inden yararlanabiliyor, gerisini parazitler emiyor" dendi. Demek,

çayır ve meralarımızın yüzde 85'ini hayvanlarımız, yüzde 15'ini de parazitler yiyor. 21 milyon hektar çayır ve meralarımıza göre, 3 milyon hektarını bin milyarlarca parazitimize tahsis etmişiz.

İşte Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, kancalı çengel başını hayvancılığımıza gömen, onu emen çürüten Latince isimli bu mahlukattan şöyle yakınıyor: "Verim düşüklüğü yaratan ve Anadolu'da yaygın bulunan parazitler hastalıklarla savaşta yetersiz kalmışlardır."

Elbette yetersiz kalmır. 80 bin, 100 bin hayvana bir veteriner ve hayvan başına 40-50 kuruş tahsisat ayırıp, bir de yeterli olacak değildik ya.

AMA TAMPON BÖLGEMİZ VAR

"Yurdumuz Asya ve Afrika kıtaları arasında önemli bir bölge içerisinde yer almıştır. Hayvan hastalıkları bakımından mütalaa edilirse, Türkiye ekzotik tip salgın hayvan hastalıklarının/siirekli olarak etkisine maruz Ortadoğu bölgesindedir." Salgın hastalıklar, "Afrika ve Asya ülkelerinde bulaşma ve yayılma gücünü artırarak Orta ve Yakındoğu ülkelerine sıçramıştır. Bilehabe İran, Irak ve Suriye gibi güney ve güneydoğu komşularımıza, buradan da yurdumuza girecek geniş capta yayılmıştır." (DPT. Hayvancılık ve Hayvan Hastalıkları İle Savaş Alt Komisyon Raporu)

İşte Cumhuriyetin ilk yıllarındaki sığır vebası, 1957'de "O" tipi şap salgını, 1960 at vebası, 1964-65'te A-22 tipi ekzotik şap, 1970 sığır vebası, 1973 Asya tipi büyük şap salgını hep güney ve doğu sınırlarımızdan girmişti. Hâlâ da giriyor.

—Girsin, —İçerilere, Batıya doğru ilerliyor. —İlerlesin. —Taa Trakya'ya kadar bulaşıyor. —Bulaşsın. —Sonra oradan Avrupa'ya geçiyor. —Olmaz, geçemez, durduralım!

Böyle deyip bir tampion bölgemizi kurmuşuz Trakya'da. Doğudan, güneyden giren hastalık hayvanımızı sürü sürü karsa da, girip telefata vermediği köy bırakmasa da, evellallah bir tek mikrobun, bir tek kıkırukluk paraziti bile batı sınırlarımızdan bırakmıyoruz. FAO (Dünya Gıda ve Tarım Teşkilatı) böyle uyardı görmüş. Öyle cansiperane duruyoruz ki batı sınırlarımız sık sık FAO ve Avrupalıların takdir "yardım" ve alkışına mazhar oluyoruz.

ETİ NE BUDU NE?

Açlığın, hastalığın kirdiği hayvanın etinden, buğundan ne olacak? Koyunumuzun en habadayısından çıkarsa 23 kilo et çıkar, ortalama kemikler dahil, 17-18 kilodur. Sığırımızın et verimi 100 kiloyu geçmez. Kuzumuzun en tombulundan 8 kilo et çıkartamayız. Danalar, buzağılar ona göre.

Bir de modern usullerle hayvancılık yapan ülkelerdeki duruma bakalım. Mesela Fransızlar bir sığırın 314 kg. bir koyundan 36 kg. et alır. Danimarka'da sığırın 242 kilo, koyundan 35 kilo et elde edilir.

Bizim yerli hayvanların biraz da cinsi böyle, ufak yapı. Bir de açlık üstüne hastalık binince böyle oluyor.

Mevcut hayvanımızın yüzde 88'i yerli ırklardır. Yüzde 11'i melez ve yüzde 1'i de yabancı saf ırklar.

Bizim yerli cinsler hakir görülür tabii. Montafonun, Jersey'nin yanında adam yerine konmaz. Avrupa, Amerika cinsleriyle yanyana getirilip alay konusu yapılır. Yarım tonluk ecnebinin" yanında pek de sıkı kalırlar doğrusu. Yavrusu gibi de değil de cüce gibidirler.

Ama yerli cinslerin bana mısın demediği hastalıklar, yabancıyı kırar geçirir. Yüzbinler ödeyip getirtilen yabancı saf kanlar içinde, daha hafasını bulmadan kuyruğu titretken çok olmuştur. O gösteriş, o heybet, o döviz heder olup gitmiştir.

Zaten sonunda herkesin kafasına dank etti. Artık kimse saf kan yabancı peşinde değil. Melezleme yapıyor. Bizim dayanıklılığımızla yabancıyı verimliliği birleşince, randımanı yüksek güzelim hayvanlar çıkıyor.

Veteriner Hekimler Konseyinde yetkili bir uzmanla konuşuyoruz. "Saf kandan vazgeçtik" diyor. "Haydi yabancı ırklarla melezlemeyi de bir kenara bırakalım. Kendi içinde melezlemeye gitsen, yine de iki mis-

"Bıçak hep yanımda yöremizdedir. Baktık kötüledi...Bismillah..."

Yılda 2 milyon koyun parazitler yüzünden ölüyor

Çayır ve meralarımız parazit yumurtaları ve larvaları ile doludur. Otlarla birlikte hayvanın barsaklarına geçen parazitler artık, onun yediği herşeye ortak olmaya başlar.

"Açlığın, hastalığın kirdiği hayvanın etinden buğundan ne olacak

li verim alırız. Diyelim Mor Karaman. İçinde iyisi de vardır, siskası kötüsü de. İyile'nden sağlamlarından damızlık koçlar seçeceğiz. Alımlı, parlak tüylü, sağlamlık dışı koyunları biraraya toplayıp, koçu içine salacağız. Bak 5 ay sonra nasıl kuzular doğuyor. Mor Karaman demeye şahit ister."

"Sonra beslemek gerek, bizde bir sığır günde 450 gram et tutar. Bunun içinde 16,5 kg. yem yer. Aynı hayvanı proteini, nişastası, vitamini dengeli yemlerle beslesek 6,5 kg. yeme karşılık 811 gram et tutacaktır."

Oyle ya, ha babam saman, ha babam kuru ot. Hayvan ne yapsın?

Ne yapacak, bunu da bulduğuna şükretsün. Kilosunu 6-7 liradan aldığı arpayı, buğday fiyatına getirttiğimiz samana karıştırıp önüne koymuşuz, daha ne ister.

Koyun başına 60-70 kilo saman,

Van Belediye Zabıtası cadde ortasında olaya el koymuştu. Ölmek üzere iken acele ile kesilip pazara getirilen kadavrayı bir arabanın üstüne atmışlar Veteriner Müdürlüğüne götürüyorlardı. Veteriner Müdürü çalı çırpı üzerine atılmış acayip yığına şöyle bir baktı, "götürün yakın", "götürün yakın" dedi. Ya köylerde kesilenler, ya zabitanın görmedikleri?

Cehennemdeki ateş: Kredi

"Krediyi verdi de Adana'da pavyonda mı yedik? Yedik de yetmedi de mahlumuzu da sattık da dahamı yedik? Biz hayızız, biz aptalız, biz bilmeziz de çünkü... bakıp beslemeyi?"

Keşke sormaz olsaydım, "kredi" diyecek olduydum da...

"Cehennemden ateş almaktan beterdir" dedi.

Milli gelirimizin üçte birini tarım gelirleri oluşturur. Tarım gelirlerinin de üçte birini hayvancılık. Yani toplam milli gelirimizin yüzde 12'si hayvancılıktan sağlanır.

Ama hayvancılığa verilen kredi, toplam tarım kredileri içinde yüzde 5'i bile bulmaz. 1972'de hayvan başına 640 kuruş kredi verilmiş. Şimdi biraz daha artmış, on misli artsa ne yazar? Hem öyle önüne gelen, kaptıya dayanan kredi alamaz, Meran olacak Fenni ağılın, ahırın olacak, hayvanın çok olacak, adamın olacak...

Bir de şu 640 kuruşun bölgelere göre dağılımına bakalım. Akdeniz bölgesinde hayvan başına 20 lira 12 kuruş, Marmara'da 17 lira 41 kuruş,

30 kilo arpa, en az 550 lira eder. Kuru otun demediği 35-40 liralık koyun bir kışa 20 demet kuru ot yer. Yazın yayla kirası 60 liradan 300'e kadar değişir, yaylasına göre, ağasına göre. Rızıklı Kobuz gibi bir infaşa çatması koyun başına ayda 30 lira da mera kirası ödersin. Ya kendi emeğin? Karın tokluğuna çalışıyorsun desek, buğdayın, şekerin, gazın fiyatı malum. Hastalıklardan ölen mala harcadığını da sağ kalanına masrafına ekle.

Sonuç, randımanı düşüktü, tüylü boz bir siska hayvan.

**Yarın:
Heryıl 5 milyon koyun
kaçağa gidiyor**

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840

840